

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Odpadové hospodářství v obci

Waste Management in the Municipality

Student:

Romana Gocálová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Eliška Skřídlovská

Ostrava 2010

„Čestne vyhlasujem, že táto práca je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracovala samostatne. Všetky zdroje, pramene a literatúru, ktoré som pri vypracovávaní používala alebo z nich čerpala, v práci riadne citujem s uvedením úplného odkazu na príslušný zdroj. Prílohu č. 1 som samostatne doplnila, č. 2 a č. 3 som prevzala.“.

V Ostrave 29. apríla 2010

.....
Romana Gocálová

Obsah

1. Úvod	1
2. Vymedzenie odpadového hospodárstva	3
2.1 História odpadového hospodárstva	3
2.2 Charakteristika odpadového hospodárstva.....	4
2.3 Strategické dokumenty EÚ a SR v oblasti odpadového hospodárstva	6
2.3.1 Legislatíva odpadového hospodárstva v EÚ	6
2.3.2 Strategické dokumenty Slovenskej republiky v oblasti v oblasti OH.....	7
2.3.3 Program odpadového hospodárstva SR	8
2.3.4 Informačný systém odpadového hospodárstva v SR	8
2.4 Finančné nástroje odpadového hospodárstva	9
2.4.1 Povstupové fondy EÚ	10
2.4.2 Nórske fondy.....	10
2.4.4 Fondy v Slovenskej republike	11
2.4.5 Súkromné investičné zdroje	12
2.5 Legislatíva odpadového hospodárstva Slovenskej republiky	12
2.5.1 Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.....	13
2.5.2 Ciele odpadového hospodárstva.....	13
2.5.3 Základné pojmy odpadového hospodárstva	14
2.5.4 Komunálny odpad	15
2.6 Povinnosti pri nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi.....	17
2.6.1 Elektroopad pochádzajúci z domácností.....	18
2.6.2 Pôvodca odpadu	18
2.7 Výkon verejnej správy v odpadovom hospodárstve SR.....	19
2.7.1 Obec vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva	19
2.7.2 Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov.....	20

2.7.3 Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonávaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch	20
2.7.4 Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., Katalóg odpadov	21
2.8 Systém separovaného zberu odpadov	21
3. Analýza odpadového hospodárstva v obci Olešná	23
3.1 Produkcia komunálnych odpadov	24
3.2 Nakladanie s komunálnym odpadom v obci Olešná	26
3.2.1 Infraštruktúra odpadového hospodárstva v obci Olešná	27
3.2.2 Zber komunálneho odpadu.....	27
3.2.3 Nádobový systém v obci Olešná	29
3.2.4 Separovanie komunálneho odpadu v obci.....	29
3.2.5 Preprava a zneškodňovanie komunálneho odpadu	33
3.2.6 Skládkovanie odpadov v obciach Združenia TKO Semeteš	33
3.2.7 Skládkovanie odpadov v okrese Čadca.....	34
3.3 Náklady na odvoz a skládkovanie komunálneho odpadu.....	35
3.4 Všeobecné záväzné nariadenie obce o odpadoch.....	36
3.5 Rozpočet obce Olešná v rokoch 2005-2009	38
4. Zhodnotenie a návrhy ku zlepšeniu odpadového hospodárstva obce Olešná	39
4.1 Celkové zhodnotenie nakladania s KO v obci Olešná.....	39
4.1.1 Problémy pri nakladaní s KO v obci	40
4.1.2 Anketa	41
4.2 Návrhy na zlepšenie pri nakladaní s komunálnymi odpadmi.....	42
5. Záver	45
Zoznam použitej literatúry.....	46
Zoznam skratiek	
Vyhlásenie o využití výsledkov bakalárskej práce	
Zoznam príloh	

1. Úvod

Ochrana životného prostredia je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality života súčasných aj budúcich generácií. Jednou z činností zameraných na ochranu životného prostredia je odpadové hospodárstvo, ktoré sa snaží o predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti.

Každé mesto, prípadne obec je povinné zabezpečiť občanom zber a odvoz vyprodukovaných odpadov. V prípade, že obec má dôkladne vypracovaný systém odpadového hospodárstva, prínosy využitia odpadov sú úsporou energie, obohatením domácej surovínovej základne, znížením nárokov na dovoz surovín, vznik nových pracovných príležitostí a ochranu životného prostredia nepriaznivými vplyvmi škodlivín obsiahnutých v odpadoch. Podstatný je prístup obce - mesta k problematike odpadov a správna motivácia jej občanov. Obec, alebo mesto usmerňujú činnosť v oblasti nakladania s odpadom. S cieľom zvyšovať povedomie a zapojenie pôvodcov na území mesta, či obce na úseku predchádzania, obmedzovania, opätovného využitia, triedenia, recyklácie a znižovania nebezpečnosti odpadov, mali by spolupracovať s verejnoprospešnými organizáciami, podnikateľmi, inštitúciami, školami, záujmovými občianskymi združeniami a zapojiť sa do trvalo udržateľného rozvoja.

V práci o odpadovom hospodárstve v obci sa venujem vymedzeniu odpadového hospodárstva, analýze odpadového hospodárstva v obci Olešná a zhodnoteniam a návrhom k zlepšeniu odpadového hospodárstva v kysuckej obci Olešná.

Cieľom bakalárskej práce je posúdiť a vyhodnotiť doterajší stav odpadového hospodárstva, zobrazit' skutočnosť nakladania s komunálnym odpadom v obci Olešná, ako aj celkovú infraštruktúru odpadového hospodárstva v obci a na základe rozboru odpadového hospodárstva navrhnúť ciele a opatrenia k zlepšeniu odpadového hospodárstva v obci.

Predpoklad k riešeniu problematiky hospodárneho nakladania s komunálnym odpadom v obci sa javí v dôslednom separovaní zložiek komunálneho odpadu a čo možno najväčšieho materiálového zhodnotenia týchto zložiek priamo v obci.

K tomuto stanovujem **hypotézu**, ktorá spočíva v predpoklade, že znížením objemu komunálneho odpadu o podielovo najviac zastúpenú zložku – biologicky rozložiteľný odpad sa dosiahne menšia produkcia odpadu, ktorý je odvážaný na zneškodnenie na skládku

odpadov a tým aj hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov obce, určené pre odpadové hospodárstvo.

Pre riešenie zadania bakalárskej práce využijem všetky dostupné podklady od Obecného úradu v Olešnej, odborné podklady a platné právne predpisy v oblasti odpadového hospodárstva.

Pre naplnenie cieľa a overenie hypotézy využijem metódy analýzy, dedukcie a komparácie.

2. Vymedzenie odpadového hospodárstva

2.1 História odpadového hospodárstva

Archeologické nálezy dokazujú, že už v dobe kamennej ukladali ľudia odpadové látky mimo svojho obydli. V období gréckej a rímskej kultúry bolo odstraňovanie odpadu na vysokom stupni, možno hovoriť o organizovanom zbere odpadu. Úpadok v odstraňovaní odpadov nastal v stredoveku, kde obyvatelia miest vyhadzovali všetky druhy odpadov na ulicu. Mestské ulice boli pokryté odpadom, ktorý bol tvorený odpadom z domácnosti, ľudskými a zvieracími výkalmi a stojatou vodou čo bolo spojené s negatívnymi vplyvmi na kvalitu života v sídlach. Objavili sa sporadické pokusy na zabezpečenie čistenia ulíc.

Čiastočné zlepšenie nastalo v 13. storočí. Nepriaznivý stav v zbere a odstraňovaní odpadu v niektorých mestách trval až do minulého storočia. Sústredenia obyvateľstva do mestských celkov, používanie uhlia na vykurovanie obydli spôsobovalo nárast množstva odpadov.

Odpad sa odvážal na skládky mimo mesto, kde jedna skupina pracovníkov bola zamestnaná na preosievanie odpadu.

Od roku 1790 do roku 1850 sa už vyskytujú v Londýne a v iných veľkomestách náznaky na zabezpečenie odvozu z miest. Išlo o pomerne primitívnu formu zhromažďovania odpadu v jamách pri budovách a v košoch, z ktorých sa po dlhšej dobe odpad odvážal jednoduchými vozmi. Odvoz odpadu musel zabezpečiť vlastník pozemku.

Zlepšenie tohto stavu nastalo okolo rokov 1848 až 1875, keď boli vydané prvé mestské predpisy na zabezpečenie zberu domového odpadu aspoň raz týždenné. Začiatkom 20. storočia sa zaviedol systémový zber odpadu do zberných nádob rôznych konštrukcii, ktoré sa vysýpali do zvláštnych zberných vozov zväčša ťahaných koňmi.

Postupne sa zdokonaľoval spôsob zhromažďovania, a uľahčovala sa manipulácia s odpadom zmenou konštrukcie zberných vozidiel.

S rozvojom výškovej zástavby sa na uľahčenie manipulácie s odpadom začali budovať špeciálne zariadenia na zber a zhromažďovanie odpadu (zhádzkové systémy, nákladné výťahy). V niektorých prípadoch sú zhádzkové systémy ešte aj dnes v prevádzke. Ukončenie zhádzkového systému bolo nad zbernými nádobami. Doplnenie zhádzkového systému potrubnou dopravou na miesto spracovania alebo zneškodnenia odpadu viedlo k vytvoreniu pneumatického systému, ktorý možno používať aj na separovaný zber. ^[3]

2.2 Charakteristika odpadového hospodárstva

Prírodné zdroje sa vyčerpávajú. Odpady sa môžu využiť ako druhotné suroviny, čím sa šetria primárne prírodné zdroje týchto surovín. Jednotlivé druhy odpadov môžu byť významným zdrojom vstupných surovín do výroby. Už pred mnohými rokmi vznikol názor, že nie je ďaleko spoločnosť, kde materiálová situácia bude doslova obrátená. Všetok odpad, ktorý sa teraz nazýva druhotnou surovinou, sa stane hlavným zdrojom surovín a prírodné zdroje budú rezervou spotreby pre budúcnosť.

Technologické odvetvie, ktoré sa bezprostredne dotýka všetkých stupňov výrobného a spotrebného cyklu (od ťažby surovín cez výrobu, dopravu a spotrebu produktov až po ich zneškodnenie) sa nazýva **odpadové hospodárstvo (OH)**. Je to typický multidisciplinárny odbor s dominantným postavením chemických technológií, najmä v oblasti využitia a zneškodnenia odpadov.

Legislatíva OH definuje odpadové hospodárstvo ako činnosť zameranú na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie (ŽP) a nakladanie s odpadmi v súlade s právnymi predpismi.^[5]

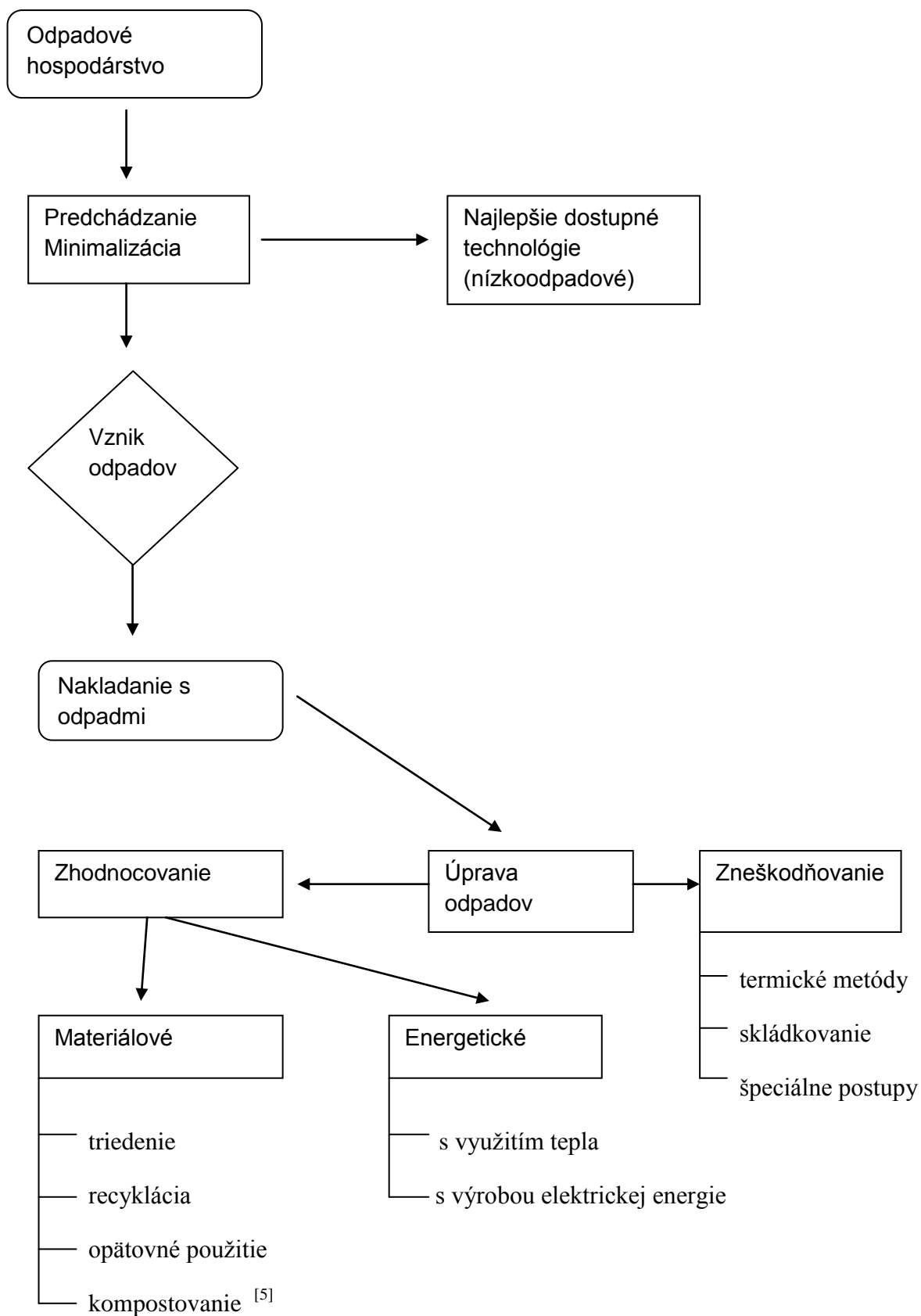
Riadenie OH sa realizuje prostredníctvom vytvorených organizačných štruktúr pôsobiacich na úseku ochrany a tvorby ŽP. Hlavnými využívanými administratívnymi nástrojmi riadenia OH sú právne predpisy a koncepčné dokumenty, ktoré súčasne určujú účel OH.

Hierarchia OH podľa smernice 2008/98/ES o odpade, ktorá uvádza poradie preferencií pre nakladanie s odpadmi:

- predchádzanie vzniku odpadov,
- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie
- zneškodnenie odpadov šetrné z hľadiska ŽP.

Hierarchia OH je pre členské štáty záväzná a mala by byť uplatnená v právnych predpisoch a politikách.

Schéma č. 1 Činnosti v odpadovom hospodárstve

2.3 Strategické dokumenty EÚ a SR v oblasti odpadového hospodárstva

Environmentálnu politiku a smerovanie Európskej únie (EÚ) z pohľadu ďalšieho napredovania hospodárenia s odpadmi v EÚ určujú dva strategické dokumenty :

- Šiesty environmentálny akčný program.
- Tematická stratégia prevencie a recyklácie odpadov.

Šiesty environmentálny akčný program (6EAP) bol ustanovený Rozhodnutím 1600/2002/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. júla 2002.

Dlhodobé ciele a prioritné oblasti činnosti sú zamerané na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a odpadov a hospodárenie s nimi.

Program vyzýva na prijatie mnohých navzájom súvisiacich opatrení určených na zníženie vplyvu využívania zdrojov na ŽP v súlade so stratégiou EÚ o trvalo udržateľnom rozvoji a zahŕňa tematickú stratégiu recyklácie odpadov a iniciatívy v oblasti predchádzania vzniku odpadov, najmä návrhy cieľov spoločenstva pri predchádzaní vzniku odpadov.

V roku 2005 bolo vydané oznámenie Európskej komisie „Presadzovanie trvalo udržateľného využívania zdrojov: tematická stratégia predchádzania vzniku odpadu a jeho recyklovania“. Tento dokument naväzuje na 6EAP a zameriava sa na spôsoby dosiahnutia lepšie udržateľného OH minimalizáciou environmentálnych vplyvov odpadov s prihliadnutím na ekonomické a spoločenské hľadisko. ^[10]

Tematická stratégia prevencie a recyklácie odpadov bola prezentovaná 21. decembra 2005. Stratégia mapuje situáciu v oblasti OH v EÚ a vytyčuje ciele novej environmentálnej politiky EÚ v oblasti odpadov, navrhuje opatrenia a vyhodnocuje medzinárodnú situáciu.

Strategický dokument určuje tieto základné ciele politiky EÚ pre oblasť odpadov :

- Predchádzanie vzniku odpadov.
- Podpora opätovného využitia odpadov, recyklácie a zhodnocovania s cieľom znížiť negatívny vplyv na ŽP.

2.3.1 Legislatíva odpadového hospodárstva v EÚ

Medzi základné právne predpisy týkajúce sa OH platné pre EÚ patrí :

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch, v ktorej sa ustanovuje právny rámec pre OH v Európskom spoločenstve. Vymedzujú sa v nej kľúčové pojmy ako odpad, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu a stanovujú sa základné požiadavky pre OH, najmä povinnosť zariadení a podnikov, ktoré vykonávajú činnosti nakladania s odpadom, mať povolenie alebo byť registrované a povinnosť členských štátov vypracovať programy odpadového hospodárstva (POH). V smernici sa zároveň ustanovujú hlavné zásady, ako napríklad povinnosť nakladať s odpadom tak, aby to nemalo negatívny vplyv na ŽP a zdravie ľudí, podpora uplatňovania hierarchie OH, a to v súlade so zásadou "znečisťovateľ platí", čo je požiadavka, podľa ktorej musí náklady na zneškodnenie odpadu znášať jeho držiteľ, predchádzajúci držitelia alebo výrobcovia výrobku, z ktorého odpad vznikol.^[8]

- Smernica 2008/98/ES o odpade a o zrušení niektorých smerníc je revíziou doterajšej smernice o odpadoch (2006/12/ES). Zahŕňa v sebe ustanovenia smernice o nebezpečnom odpade (91/689/EHS) a osobitnú povinnosť zberu ustanovenú v smernici o odpadových olejoch (75/439/EHS). Tieto smernice sa týmto rušia s účinnosťou od 12. decembra 2010. Smernica stanovuje ciele pre opätovné využitie a recykláciu odpadu tak, aby sa do roku 2020 zvýšila príprava na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo na úroveň najmenej 50% hmotnosti a najmenej 70% hmotnosti stavebného odpadu.^[9]

2.3.2 Strategické dokumenty Slovenskej republiky v oblasti v oblasti OH

Na Konferencia OSN o ŽP a rozvoji v Rio de Janeiro (1992) bol prezentovaný dokument pod názvom AGENDA 21, ktorý je považovaný za základné východisko pre spracovanie stratégií trvalo udržateľného rozvoja na všetkých úrovniach.^[16]

Prejavom podpory princípom trvalo udržateľného rozvoja Slovenskou republikou (SR) bolo v roku 2002 schválenie národného dokumentu Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (uznesenie vlády č. 978/2001).^[15]

Dokument Stratégie, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (1993), ktorý nadväzovala na AGENDU 21, sa v SR formulovala Štátna environmentálna politika, kde ku všeobecne platným zásadám bolo zaradené uplatňovanie preventívnych opatrení pred nápravnými. Pre sektor OH, ako nástroj realizácie Štátnej environmentálnej politiky, bola

prijatá úloha "Vypracovanie a realizovanie POH na všetkých úrovniach a zhodnotenie ich účinnosti". Už tento prierezový dokument akcentoval ako podmienku úspešnej realizácie Štátnej environmentálnej politiky odvetvový a regionálny prístup.

2.3.3 Program odpadového hospodárstva SR

Základným koncepčným dokumentom riadenia OH z úrovne štátu sú v SR od roku 1993 Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR), ktoré boli spracované na tieto časové obdobia: 1993 – 1996, 1997 – 2000, 2001 - 2005 a na roky 2006-2010. Nadväzne na POH SR spracúvajú a vydávajú príslušné orgány štátnej správy POH územných celkov. Ciele OH podľa ustanovenej osnovy prijímajú na príslušné roky vo svojich programoch aj pôvodcovia odpadov, ktorými sú tiež obce. Význam POH SR spočíva predovšetkým v zabezpečení programovej kontinuity cieľov štátnej environmentálnej politiky v oblasti OH. Poznatky nadobudnuté riadením a organizáciou OH v území viedli k návrhu upustiť od roku 2006 od spracúvania POH okresov, resp. obvodov, nakoľko na uplatnenie integrovaných prístupov k plánovaniu rozvoja OH je územie okresov/obvodov príliš malé. Kvalitne spracované programy pôvodcov odpadov sa stali súčasťou účinných nástrojov environmentálneho riadenia podnikov a umožňujú kontrolu plnenia opatrení na zlepšenie stavu nakladania s odpadmi u pôvodcov odpadov v porovnaní s východiskovým stavom.

2.3.4 Informačný systém odpadového hospodárstva v SR

Na zber údajov z oblasti OH bol v SR zavedený do praxe Regionálny informačný systém o odpadoch (RISO), ktorý je od r. 1994 vyvíjaný a spravovaný Centrom odpadového hospodárstva SAŽP Bratislava. Realizovala sa tak požiadavka uvedená už v POH SR vydanom v roku 1993. RISO je určený na zber a spracovanie údajov z oblasti OH prostredníctvom orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve (obvodných a krajských úradov ŽP) podľa legislatívnych noriem platných v tejto oblasti v SR. Systém je zameraný na získavanie aktuálneho stavu v oblasti vzniku odpadov a nakladania s nimi na takej úrovni, aby bol dostatočne pružným nástrojom pre prognózovanie nadchádzajúceho stavu. V neposlednom rade je tiež významným zdrojom údajov pre potreby národného a medzinárodného výkazníctva, ktorého význam po vstupe SR do EÚ ešte vzrástol. Do roku 2004 prebiehal zber údajov o vzniku a nakladaní s odpadmi v SR dvoma spôsobmi. Údaje boli získavané informačným systémom RISO a súbežne boli údaje zbierané aj Štatistickým

úradom SR (ŠÚ SR) podľa metodiky stanovenej zákonom o štatistickom zisťovaní. Z dôvodu rozdielnych metodík zisťovania dochádzalo k získaniu rozdielnych údajov, čo viedlo k potrebe neustáleho vysvetľovania zákonitých rozdielov v údajoch na národnej aj medzinárodnej úrovni. Na vyriešenie tohto stavu bola v roku 2004 uzatvorená medzirezortná dohoda medzi MŽP SR a ŠÚ SR o rozdelení kompetencií pri zbere a spracúvaní údajov o OH. V zmysle prijatej dohody platí, že spracovanie údajov o vzniku a nakladaní s komunálnymi odpadmi (odpady skupiny 20) zostalo v kompetencii ŠÚ SR, zber a spracovanie údajov za odpady skupiny 01až 19 vykonáva rezort ŽP a realizuje sa pomocou informačného systému RISO. Spolupracujúce rezorty si údaje navzájom vymieňajú.

V RISO sa nachádzajú údaje o:

- vzniku odpadov,
- spôsoboch nakladania s odpadmi
- pôvodcoch odpadov,
- zariadeniach na zhodnocovanie odpadov,
- zariadeniach na zneškodňovanie odpadov,
- preprave nebezpečných odpadov. ^[19]

2.4 Finančné nástroje odpadového hospodárstva

Strategické programové dokumenty po vstupe SR do EÚ pre oblasť ŽP boli vypracované aj v súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov pre skrátené programovacie obdobie rokov 2004 - 2006. Vypracovaný bol **Národný rozvojový plán**, ktorý definuje ciele, priority a opatrenia, financované zo štrukturálnych fondov a z národných zdrojov a je realizovaný prostredníctvom operačných programov.

V roku 2007 bol schválený Operačný program ŽP k stratégii pre programovacie obdobie 2007 – 2013. Pre operačnú prioritu č. 4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO je deklarovaná podpora pre projekty z týchto oblastí:

- separovaný zber odpadov,
- zhodnocovanie a recyklácia odpadov,
- odstraňovanie, resp. riešenie environmentálnych záťaží,
- zneškodňovanie odpadov/nebezpečných odpadov.

Kvalitná príprava projektov pre programovacie obdobie 2007 - 2013 predstavuje dôležitý predpoklad dobudovania infraštruktúry odpadového hospodárstva v SR v tomto období na úroveň vyspelých krajín EÚ.

Realizácia cieľov odpadového hospodárstva v SR predpokladá použitie finančných prostriedkov z viacerých, ďalej uvedených zdrojov:

- **Povstupové fondy EÚ** (Kohézny fond a štrukturálne fondy),
- **Recyklačný fond** (neštátny zdroj),
- **Environmentálny fond** (štátny zdroj),
- **Súkromné finančné zdroje** (domáce a zahraničné).

Zatiaľ čo povstupové fondy EÚ sú finančným nástrojom EÚ vytvoreným na pomoc novým členským krajinám EÚ, štátny Environmentálny fond pokrýva potreby aktivít patriacich do pôsobnosti MŽP SR, Recyklačný fond (RF) je zriadený výlučne pre potreby rozvoja OH.

2.4.1 Povstupové fondy EÚ

Koncepcia financovania z predvstupových fondov, štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na roky 2004 - 2006 bola prijatá **uznesením vlády SR č. 815/2003 z 27. augusta 2003**.

Štrukturálne fondy a Kohézny fond (Fond súdržnosti) sa líšia účelom použitia finančných prostriedkov a tzv. oprávnenými žiadateľmi. Kohézny fond je určený na vyrovnanie rozdielov medzi členskými krajinami EÚ a štrukturálne fondy na vyrovnávanie regionálnych rozdielov vo vnútri členských krajín.

2.4.2 Nórske fondy

Cieľom pomoci z týchto fondov je prispieť k zmierneniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore prostredníctvom grantov na investičné a rozvojové projekty v prioritných oblastiach do ktorých okrem iných patrí aj ochrana ŽP.

2.4.3 Štrukturálne fondy EÚ

V oblasti OH je možné získať dotácie zo štrukturálnych fondov EÚ na projekty s cieľom zabezpečiť:

- Zvýšenie podielu vyseparovaných odpadov prostredníctvom zavádzania nových a zefektívňovania existujúcich systémov separovaného zberu komunálneho odpadu (KO), resp. dotried'ovania vyseparovaných zložiek a zmesového KO.
- Zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov.
- Znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi environmentálne vhodným spôsobom (vrátane výstavby a rekonštrukcie na to určených zariadení).
- Znižovanie rizika vplyvu skládok odpadov na zdravie človeka a ekosystém uzatváraním a rekultiváciou skládok odpadov.

Štrukturálne fondy EÚ v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra poskytli v uplynulých rokoch významnú finančnú pomoc pre rozvoj infraštruktúry OH. V priebehu programového obdobia 2004-2006 bolo schválených k 15.6.2007 56 žiadostí s celkovou výškou nenávratného finančného príspevku vyše 786 mil. Sk.^[17]

2.4.4 Fondy v Slovenskej republike

Environmentálny fond

Environmentálny fond poskytuje podporu formou úveru alebo formou dotácie na environmentálne zamerané projekty. Environmentálny fond prostredníctvom úveru alebo dotácie podporuje oblasť rozvoja OH.

V roku 2009 sa v dotačných aktivitách Environmentálneho fondu darilo predovšetkým projektom na výstavbu zberných dvorov. Významne boli podporené i projekty na nákup zariadení na biologicky rozložiteľný odpad a dvorov na separovanie odpadu. Envirofond prerozdelením na rozvoj OH spolu viac ako 4,36 mil. € (131 mil. Sk).^[20]

Recyklačný fond

Zákonom o odpadoch sa v SR zriadil RF, ako neštátny fond, v ktorom sa sústreďujú peňažné prostriedky na podporu zberu, zhodnotenia a spracovania určených druhov odpadov. RF je právnická osoba so sídlom v Bratislave, ktorá je zapísaná v obchodnom registri.

Odhad vývoja príjmov súhrnne za všetky sektory RF je uvedený v tabuľke 2.1. Pri odhade sa vychádzalo predovšetkým z očakávaného trendu platenia príspevkov do jednotlivých sektorov

s ohľadom na už vytvorené recyklačné kapacity, ktoré vedú k znižovaniu platieb podnikateľských subjektov do RF. ^[21]

Tab.2.1 - Príjmy recyklačného fondu v rokoch 2006 – 2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Výška príjmu v mil. Sk	715,0	658,8	656,6	627,3	598,1

Zdroj: [21], vlastné spracovanie

2.4.5 Súkromné investičné zdroje

Odhad finančných prostriedkov zo súkromných zdrojov, či už od domácich alebo zahraničných podnikateľských subjektov treba spájať predovšetkým so spolufinancovaním akcií, ktorým bude poskytnutá pomoc zo zdrojov EÚ a RF. Možnosti, ktoré poskytujú povstupové fondy aktivizujú aj investorov zo súkromnej sféry, preto možno očakávať významný príspevok do investícií aj z tejto oblasti. ^[17]

2.5 Legislatíva odpadového hospodárstva Slovenskej republiky

Základná legislatíva OH v SR bola prijatá v roku 1991 a to zákonom č. 238 o odpadoch, zákonom číslo 494 o štátnej správe v OH a vykonávacími vyhláškami. Hoci išlo v legislatíve na Slovensku o celkom nový právny predpis, ktorý sa po prvý raz komplexne zaoberá problematikou odpadov, vytvorili sa v tom období dostatočné podmienky na to, aby OH bolo považované za špecifickú, cieľavedomú a systematickú činnosť. Činnosť, ktorá vo svojej podstate rieši nielen požiadavky a potreby starostlivosti o ŽP, ale má aj širšie dopady, napríklad na ekonomiku. Tento zákon priniesol zriadenie štátnej správy v OH, zaviedol POH, definoval úlohy pri nakladaní s odpadom a povinnosti producentov odpadov, prispel k ujasneniu mnohých odborných pojmov používaných v uvedených súvislostiach.

Vstupom SR do EÚ sa výrazne zlepšili možnosti finančného zabezpečenia investícií plánovaných do rozvoja infraštruktúry OH (zo zdrojov EÚ). Táto skutočnosť, spolu s celým procesom čerpania finančných prostriedkov, ktoré boli rozdelené na realizáciu jednotlivých Operačných programov podľa Národného strategického referenčného rámca na roky 2007 – 2013, vytvárajú predpoklady dobudovania infraštruktúry odpadového hospodárstva v SR na úroveň vyspelých krajín.

Prijatím nového zákona o odpadoch č. 223 v roku 2001 sa sledovala úprava práv a povinností právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s nimi, určila sa v ňom zodpovednosť za porušenie povinností na úseku OH, stanovila sa pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí a pod.

V období do roku 2005 pokračovala transpozícia právnych predpisov OH EÚ do právneho poriadku SR. Prebiehali práce na príprave zákona o obaloch, ktorý v právnej úprave OH dovtedy úplne chýbal, čo znižovalo možnosti komplexne právne regulovať nakladanie s odpadmi z obalov a prijímať preventívne legislatívne opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov z obalov.

OH SR je upravené v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.^[22]

Zoznam právnych predpisov SR v oblasti OH je uvedená v prílohe číslo 1.

2.5.1 Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch

Zákon o odpadoch je základnou právnou normou, ktorá upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku OH a zriadenie RF.

Aktivity týkajúce sa hospodárenia s odpadmi musia byť založené na jasných pravidlách. Tieto stanovuje základný právny predpis zákon o odpadoch, kde hlavným princípom OH je uprednostňovanie prevencie vzniku odpadov pred ich tvorbou a uprednostňovanie zhodnocovania odpadov pred ich zneškodňovaním. Predchádzať vzniku odpadu musí byť teda nepochybne základným pravidlom koncepčných dokumentov OH, počnúc POH SR, a končiac POH pôvodcov odpadov.

2.5.2 Ciele odpadového hospodárstva

Zámerom racionálneho prístupu v oblasti hospodárenia s odpadmi podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch je :

- Predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu so zameraním na :
 - Rozvoj technológií šetriacich prírodné zdroje.
 - Výroba výrobkov, ktorá rovnako ako výsledné výrobky znižuje množstvo odpadov a čo možno najviac znižuje znečisťovanie ŽP.

- Vývoj vhodných metód zneškodňovania nebezpečných látok obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnotenie.
- Zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín.
- Využívať odpady ako zdroj energie.
- Zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim ŽP nad mieru ustanovenú právnymi predpismi.

2.5.3 Základné pojmy odpadového hospodárstva

Odpadom je hnuiteľná vec, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť.

Pôvodca odpadu je každý, koho činnosťou odpad vzniká, alebo ten, kto vykonáva úpravu, zmiešavanie alebo iné úkony s odpadmi, pokiaľ ich výsledkom je zmena povahy alebo zloženia týchto odpadov.

Držiteľ odpadu je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, u ktorej sa odpad nachádza.

Nakladanie s odpadmi je zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Zhodnocovanie odpadov sú činnosti vedúce k využitiu fyzikálnych, chemických alebo biologických vlastností odpadov.

Zneškodňovanie odpadov je to také nakladanie s nimi, ktoré nespôsobuje poškodzovanie ŽP alebo ohrozovanie zdravia ľudí.

Zber odpadov je zhromažďovanie, triedenie alebo zmiešavanie odpadov na účely ich prepravy.

Zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie odpadov pred ďalším nakladaním s nimi.

Triedenie odpadov je delenie odpadov podľa druhom alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov.

Skládkovanie odpadov je ukladanie odpadov na skládku odpadov.

Skladovanie odpadov je zhromažďovanie odpadov pre niektorou z činností zhodnocovania odpadov alebo zneškodňovania odpadov, a skladovanie odpadov sa nepovažuje ich zhromažďovanie pred zberom odpadov na mieste ich vzniku.

Nebezpečné odpady sú také odpady, ktoré majú jednu nebezpečnú vlastnosť alebo viac nebezpečných vlastností.

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobného charakteru vznikajúce pri činnosti právnických osôb alebo fyzických osôb – podnikateľov, ako aj odpady vznikajúce pri činnosti obce pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú v správe obce, a pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov.

Za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk.

Separovaný zber je zber oddelených zložiek KO.^[11]

Zložka komunálnych odpadov je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu.

Elektroodpad z domácností je elektroodpad, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb a z obchodných, priemyselných, inštitucionálnych a iných zdrojov, ktorý je svojím zložením a množstvom podobný tomu, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb.

2.5.4 Komunálny odpad

Pojmom tuhý KO (sídľiskový, mestský) rozumieme látky tuhého a polotuhého skupenstva organického a anorganického pôvodu, vznikajúce činnosťou človeka v domácnostiach, službách, obchode, občianskej a technickej vybavenosti, administratíve v mestách a obciach. KO sú zmesou odpadov z domácností, odpadov z komunálnych zariadení, objemového odpadu, odpadov z verejných priestranstiev, odpadov z rekreačných stredísk a iných druhov odpadov z oblasti komunálneho hospodárstva. KO sú síce v SR najmenšou položkou v bilancii tuhých odpadov, ale problematika ich využitia a odstraňovania je technicky osobitne významná.

Tuhé KO sa delia do niekoľkých skupín:

Odpad z domácností

Odpad z komunálnych zariadení

Objemový odpad

Tuhé odpady z verejných priestranstiev

Tuhé odpady z rekreačných stredísk

Iné odpady z oblasti komunálneho hospodárstva ^[6]

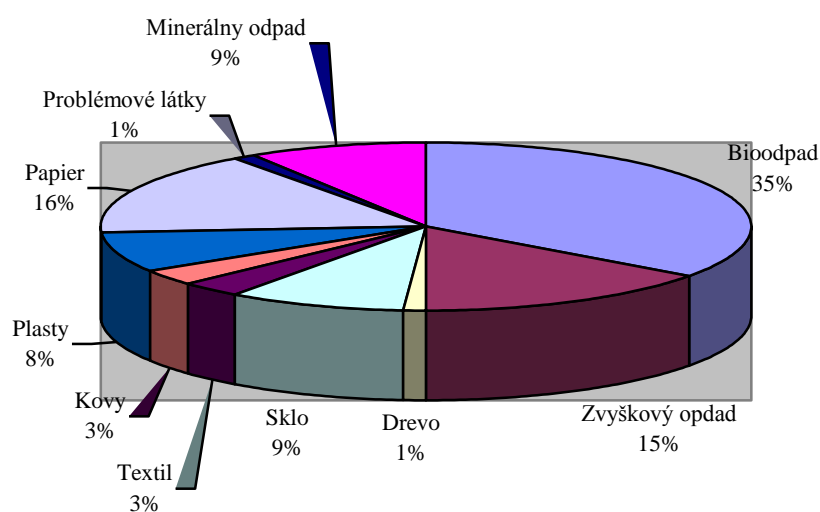
KO je pre nás najviac vnímaným odpadom. Je to nehomogénna zmes množstva látok a vecí, ktoré pre nás stratili svoju pôvodnú hodnotu. Často si ani neuvedomujeme, čo všetko odhadzujeme do odpadkových košov a čo všetko sa ďalej objavuje v zberných nádobách i na skládkach. KO je veľmi rôznorodý materiál z hľadiska fyzikálnochemických vlastností. Záleží najmä na druhu zástavby obce, spôsobu vykurovania, životného štýlu obyvateľov. ^[5]

Tab. 2.2 Rozdelenie KO podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z.

Skupina	Popis
20	Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného zberu
Do skupiny 20 patria tieto podskupiny:	
20 01	Separované zbierané zložky komunálnych odpadov
20 02	Odpady zo záhrad a z parkov (vrátane odpadu z cintorínov)
20 03	Iné komunálne odpady

Zdroj: [11], vlastné spracovanie

Graf č. 1 Hmotnostný podiel zložiek komunálneho odpadu v SR ^[2]

2.6 Povinnosti pri nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi

Obec zodpovedá za nakladanie s KO, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, aj keď sa obec nepovažuje za pôvodcu KO, ale zákon jej ukladá povinnosti vo vzťahu k organizovaniu nakladania s KO a drobnými stavebnými odpadmi na jej území.

V prípade, že obec nezabezpečuje zber prepravu a zneškodňovanie KO a drobných stavebných odpadov na svojom území sama, môže túto činnosť vykonávať za ňu subjekt, ktorý má s obcou uzatvorenú zmluvu. Obec v zmluve podrobne upraví spôsob a podmienky zberu, prepravy a zneškodňovania týchto odpadov tak, aby boli v súlade s platným programom obce a so všeobecne záväzným nariadením (VZN). Zmluva sa uzatvára spravidla na určitý čas.

Podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch je obec vo vzťahu ku KO a drobnému stavebnému odpadu patri povinná :

- Zaviesť vhodný systém zberu odpadov.
- Zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu KO vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu KO v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky KO v rámci separovaného zberu.
- Zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov.
- Upraviť podrobnosti o nakladaní s KO a s drobnými stavebnými odpadmi VZN, v ktorom ustanoví najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy KO, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek KO, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov.
- Zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla. Separovať biologicky rozložiteľný odpad podľa stratégie nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom schválenej vládou SR.

- Umožniť výrobcovi elektrozariadení alebo kolektívnej organizácii na ich náklady zaviesť a prevádzkovať na svojom území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností a používať na tento účel existujúce zariadenia na zber KO.

2.6.1 Elektroopad pochádzajúci z domácností

Elektroopad je súčasťou KO, ktorý vzniká v obci ale zároveň zaň zodpovedá výrobca elektrozariadení a nie obec. Elektroopad nie je zaradený medzi bežné zložky KO (ako sú napríklad plasty či papier), ktoré dnes obce zbierajú a separujú klasickým spôsobom. Preto náklady na zber elektroodpadu z domácností nemožno hradiť z miestneho poplatku za KO a obec podľa zákona nemá nárok na príspevok z RF za elektroopad. Nakladanie s odovzdaným elektroopadom z domácností sú povinní na vlastné náklady zabezpečiť výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení. Cieľom OH v oblasti nakladania s elektroopadom je dosiahnuť, aby množstvo elektroodpadu z domácností odovzdaného do systému spätného odberu a oddeleného zberu dosiahlo v priemere štyri kilogramy na jedného obyvateľa SR za rok (ustanovenie § 3 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch).

Povinnosti obce vo vzťahu k elektroopadu pochádzajúceho z domácností :

- Upraviť podrobnosti o nakladaní s KO a s drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností VZN, v ktorom upraviť tiež nakladanie s elektroodpadmi z domácností.
- Umožniť výrobcovi elektrozariadení alebo kolektívnej organizácii na ich náklady :
 - Zaviesť a prevádzkovať na jej území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností.
 - Užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber KO.

2.6.2 Pôvodca odpadu

Zákon o odpadoch ukladá povinnosť pre každého pôvodcu zaobchádzať s KO v súlade so VZN obce. Občan musí prijať túto službu ako obligatórnu povinnosť. Obec musí mať na zabezpečenie svojej povinnosti držiteľa odpadu vytvorený aj právny ekonomický nástroj z hľadiska povinnosti platby pôvodcom a vymáhateľnosti platby držiteľom.

Povinnosti pôvodcu KO a drobných stavebných odpadov

- Pôvodca je povinný nakladať alebo inak zaobchádzať s KO a drobným stavebným odpadom v súlade so VZN obce.
- Zapojiť sa do systému zberu KO v obci.
- Používať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu KO v obci.
- Ukladať KO alebo ich oddelené zložky a drobné stavebné odpady na účely ich zberu na miesta určené obcou a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu KO v obci.

Za zber, prepravu a zneškodňovanie KO a drobných stavebných odpadov sa platí obci miestny poplatok podľa osobitného predpisu. Výnos miestneho poplatku sa použije výlučne na úhradu nákladov spojených s nakladaním s KO a drobnými stavebnými odpadmi, najmä na ich zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie.

2.7 Výkon verejnej správy v odpadovom hospodárstve SR

Ústredným orgánom štátnej správy v OH je Ministerstvo životného prostredia (MŽP SR). Výkon štátnej správy na úseku OH zabezpečuje MŽP SR, odbor OH, ktorý pôsobí v rámci sekcie ochrany zložiek životného prostredia. Ostatnými orgánmi štátnej správy v OH sú:

- Slovenská inšpekcia životného prostredia.
- Krajské úrady životného prostredia.
- Obvodné úrady životného prostredia.

Právomoci a povinnosti vo veciach štátnej správy má aj obec. Orgánmi štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve sú Štátna energetická inšpekcia, Slovenská obchodná inšpekcia a colné orgány. Kompetencie orgánov štátnej správy OH sú ustanovené v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

2.7.1 Obec vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva

Zákon o odpadoch posilňuje postavenie obcí pri plnení úloh OH. Obec má pôsobnosť ako orgán štátnej správy odpadového hospodárstva v priestupkovom konaní. Priestupku, ktorý sa

dotýka kompetencie obce sa dopostí ten, kto zneškodňuje alebo zhodnocuje odpad v rozpore so zákonom uloží odpad na iné miesto, než miesto určené obcou nesplní oznamovaciu povinnosť podľa zákona o odpadoch.

Uvedené priestupky prejednáva obec v priestupkovom konaní. Za priestupok môže obec uložiť pokutu.^[11]

2.7.2 Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov

Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov upravuje platenie poplatkov za uloženie odpadov:

- Na skládku odpadov.
- Na odkalisko.

Zákon stanovuje, že poplatníkom za komunálny odpad je obec.^[12]

2.7.3 Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonávaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch

Vyhláška je hlavným vykonávacím právnym predpisom k zákonu č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

Vyhláška upravuje:

- Podrobnosti o obsahu POH a o spôsobe vypracúvania programu kraja, programu okresu, programu pôvodcu odpadu, programu držiteľa polychlórovaných bifenylov a programu obce.
- Obsah a spôsob vedenia a uchovávania evidencie odpadov držiteľa odpadu, prepravcu nebezpečných odpadov, prevádzkovateľa zariadenia na zhodnocovanie odpadov a prevádzkovateľa zariadenia na zneškodňovanie odpadov a čas jej uchovávania, ale aj obsah a spôsob vedenia a uchovávania evidencie objemu výroby a dovozu výrobkov podľa piatej časti zákona a odpadov z nich a čas jej uchovávania, ako aj obsah a spôsob vedenia zoznamu registrovaných osôb.
- Podrobnosti o spôsobe označovania batérii a akumulátorov.
- Podrobnosti o nakladaní s odpadmi, požiadavky na zariadenia na nakladanie s odpadmi.
- Podrobnosti o prevádzkovaní zariadenia na nakladanie s odpadmi, prípady, v ktorých sa výsledky analytickej kontroly odpadov uchovávajú najmenej dva roky a vzorky sa uchovávajú najmenej jeden mesiac, rozsah a spôsob monitorovania odpadov z výroby

oxidu titaničitého a prostredia, do ktorého sa tento odpad vypúšťa, ukladá alebo vstrekuje, a limity toxicity, podrobnosti o obsahu žiadosti o vydanie rozhodnutia a vyjadrenia organu štátnej správy OH. ^[13]

2.7.4 Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., Katalóg odpadov

Odpady sú členené podľa Katalógu odpadov, ktorý je ustanovený vyhláškou č. 284/2001 Z. z. Podľa vyhlášky sa odpady členia na kategórie Nebezpečné odpady označované písmenom „N“ a Ostatné odpady označované písmenom „O“. KO patrí medzi ostatné odpady.

Druhy odpadov sú označené šesťmiestnym číslom, v ktorom prvé dvojčísle označuje skupinu, druhé dvojčísle podskupinu v príslušnej skupine a tretie dvojčísle druh odpadu v príslušnej skupine a podskupine.

Napríklad: 20 02 01

20 – Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného zberu

02 – Odpady zo záhrad a z parkov (vrátane odpadu z cintorínov)

01 – Biologický rozložiteľný odpad

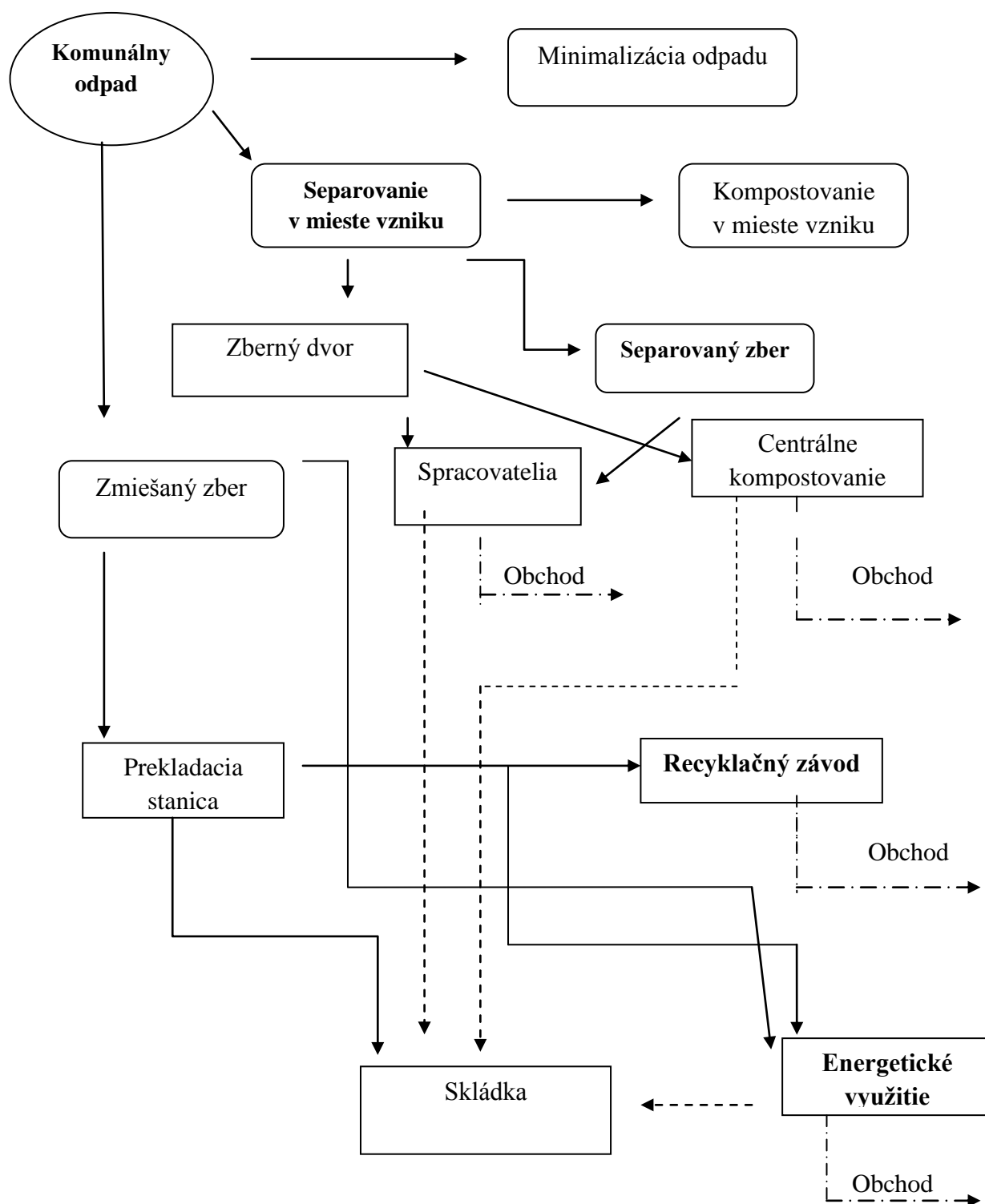
Katalóg odpadov tvoria:

- Zoznam skupín, podskupín a druhov odpadov.
- Zoznam nebezpečných vlastností odpadov podľa Bazilejského dohovoru.
- Zoznam skupín odpadov podliehajúcich režimu kontroly a zoznam škodlivín podľa Bazilejského dohovoru.
- Zoznam kritérií na posudzovanie nebezpečných vlastností odpadov. ^[14]

2.8 Systém separovaného zberu odpadov

Separovaný zber alebo zber oddelených zložiek KO majú mestá a obce povinnosť vykonávať od roku 2010. Separovanie KO sa týka piatich zložiek KO, ktorými sú: papier, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložiteľný odpad. Viac ako 85 % obcí už v súčasnosti separuje minimálne jednu komoditu, pravidlom sa však stáva separácia troch takzvaných „povinných zložiek“, ktorými sú papier, plasty a sklo. Je pozitívne, že vývoj separovaného zberu ma stúpajúcu tendenciu.

Schéma č. 2 Nakladanie s odpadom^[2]

Zdroj: [23], vlastné spracovanie

3. Analýza odpadového hospodárstva v obci Olešná

Obec Olešná je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. ^[1]

Geografické údaje

Geografická poloha obce : kraj Žilinský, okres Čadca

Susedné mestá a obce : Staškov, Podvysoká, Klokočov, Turzovka, Horní Lomná.

Rozloha katastra obce : 19 773 605 km²

Nadmorská výška : od 425 m.n.m do 950 m.n.m

Tabuľka 3.1 Základná charakteristika obce

Názov obce	Olešná
Kód katastrálneho územia/číslo obce	509337
Číslo katastrálneho územia	843610 Olešná, 843644 Burkov vrch
Číslo okresu	502 Čadca
Mapový list M 1:10 000	26-13-16, 26-13-11,25-24-20, 25-24-15

Zdroj: [23], vlastné spracovanie

Obec Olešná z hľadiska územno-správneho členenia patrí do okresu Čadca a Žilinského samosprávneho kraja. Je súčasťou mikroregiónu Horných Kysúc a z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Obec Olešná patrí k menším obciam a skladá sa z dvoch územne samostatných častí a volajú sa Olešná a Olešná - Burkov vrch.

Mapa obce Olešná je uvedená v prílohe číslo 2.

Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2008 bol 2004, z toho 1025 muži a 979 ženy

Hustota a počet obyvateľov : 101 obyvateľov na km²

Vývoj počtu obyvateľov : klesajúci

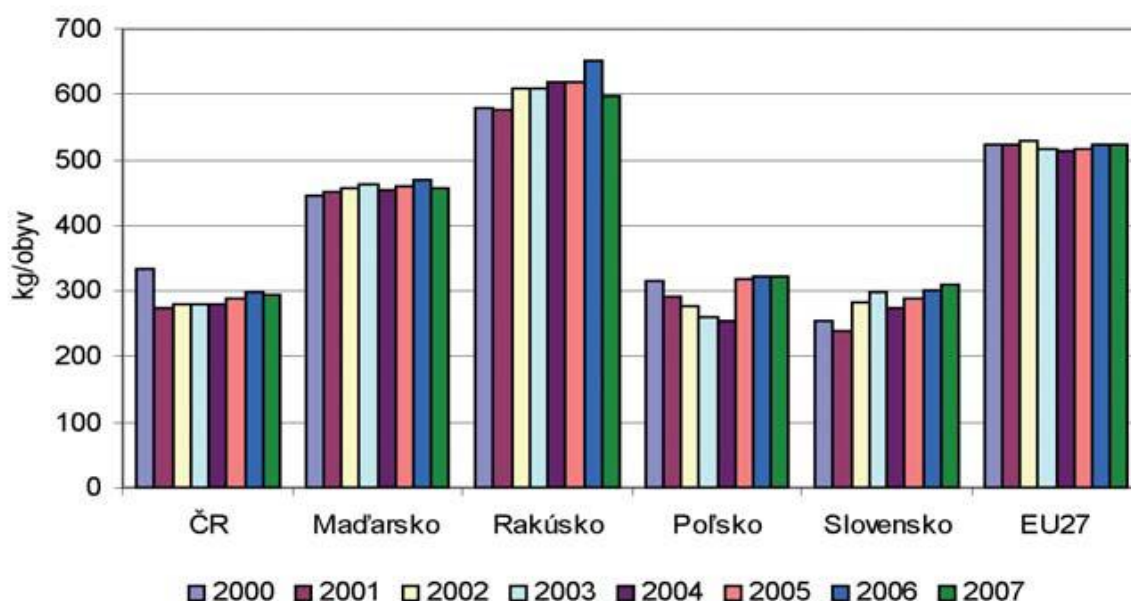
3.1 Produkcia komunálnych odpadov

Na Slovensku sa ročne vyprodukuje okolo 300 kg KO na obyvateľa, čo je v porovnaní s ostatnými vyspelými štátmi EÚ približne na úrovni 40% . Zvyšovanie tvorby KO spôsobuje aj rozvoj priemyslu a ostatných odvetví ekonomických činností, ako cestovný ruch, administratíva a podobne.

V období rokov 2002 až 2008 má tvorba KO rastúci charakter, a to ako v celkovej tvorbe KO, tak aj v prepočte na jedného obyvateľa. Od roku 2002 sa množstvo KO vyprodukované jedným obyvateľom zvýšilo.

V roku 2008 toto zvýšenie predstavuje zvýšenie o 17 %, čo predstavuje nárast tvorby o 48 kg na jedného obyvateľa.^[23]

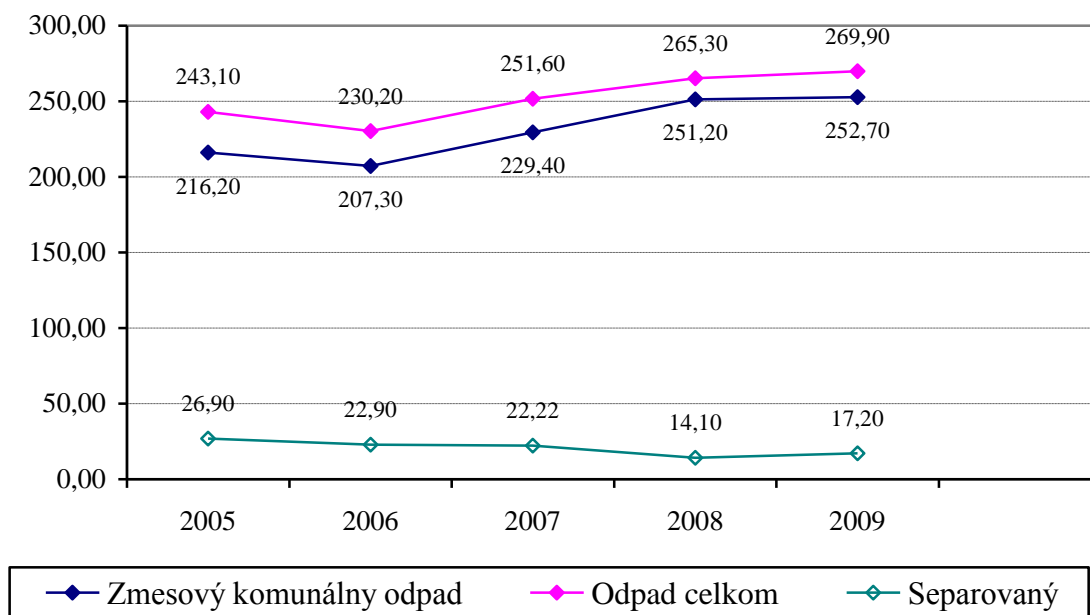
Graf č. 2 Vývoj tvorby komunálnych odpadov vo vybraných európskych krajinách

Zdroj: [24], vlastné spracovanie

Na regionálnej úrovni vzniklo podľa ŠU SR za rok 2005 celkom 20 533,37 t KO, čo zodpovedá priemerne 219 kg/rok na obyvateľa okresu Čadca. Celoslovenský priemer bol v roku 2005 podľa ŠU SR 274 kg/rok komunálnych odpadov na 1 obyvateľa.

Graf č. 3 Produkcia odpadov v obci Olešná v rokoch 2005 – 2009 v tonách

Zdroj: [28-32], vlastné spracovanie

V grafe č. 3 je uvedené celkové množstvo separovaného odpadu vyprodukovaného na území obce, množstvo zmesového KO, ktorý sa ukladá na skládku a množstvo odpadu celkom. Z grafu je vidieť, že k zvyšovaniu zmesového KO a celkového odpadu došlo od roku 2007, kedy sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšili hodnoty u zmesového KO o 22,1 tony a u celkového odpadu o 21,4 tony v porovnaní s rokom 2006. Odvtedy má produkcia odpadov v obci Olešná stúpajúcu tendenciu.

Tabuľka č. 3.2 nám charakterizuje produkciu KO v obci Olešná v sledovanom období rok 2005-2009. V tabuľke je uvedené množstvo vyprodukovaného odpadu na jedného obyvateľa, vzhľadom ku aktuálnemu počtu obyvateľov v danom roku podľa údajov ŠÚ SR.

Tabuľka 3.2 Produkcia odpadov v kg na obyvateľa v obci Olešná v rokoch 2005-2009

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obyvateľov	2021	2011	1955	2004	1994
Zmesový KO	106,9	103,1	117,3	125,3	126,7
Separovaný KO	13,3	11,4	11,4	7,0	8,6
Celkom odpady	120,3	114,5	128,7	132,3	135,4

Zdroj: [28-32], vlastné spracovanie

Tab. 3.3 Spôsob nakladania s komunálnym odpadom v rokoch 2002 - 2005

Rok	Odpad spolu v t	Odpad zhodnocovaný v t				Odpad zneškodňovaný v t		
		Mater. %	Energ. %	Kompost. %	Iný %	Skládkovanie %	Spaľovanie %	Iný spôsob %
2002	18 628,9	530,3 3,0	-	6,1	26,0	16 556,9 /88,9%/ /8,1%/ 97,0	1,0	1 508,6
2003	19 892,2	551,9 2,9	-	20,9	-	18 085,3 /90,9%/ /6,2%/ 97,1	1,0	1 233,1
2004	21 049,2	631,0 3,6	-	131,9	1,9	20 261,3 /96,3%/ 96,4	-	23,1
2005	20 533,3 7	- -	-	-	-	19 691,99 /95,9%/ %/ 100	-	84,38/4,1

Zdroj : [25], vlastné spracovanie

Z údajov uvedených v tabuľke 3.3 vidieť, že KO v okrese Čadca je doposiaľ zhodnocovaný minimálne, čo súvisí s malým počtom zariadení na zhodnocovanie zložiek KO.

3.2 Nakladanie s komunálnym odpadom v obci Olešná

Systém nakladania s KO realizuje Združenie TKO Semeteš, n.o., ktoré poskytuje všeobecne prospešné služby pre obce združené v tejto organizácii. Prvoradou úlohou združenia je minimalizovať náklady spojené s nakladaním s KO pre obyvateľov obce.

Organizuje sa to prostredníctvom:

- Prípravy, agitácie a realizácie separovaného zberu v obci, ako aj spoluprácou pri prevádzkovaní spoločnej triediarne, v záujme zníženia objemu odpadu odvážaného na zneškodnenie skládkovaním a tým aj zníženia nákladov obce pri nakladaní s odpadom.
- Rozvíjaním súčinnosti pri organizovaní vytriedňovania a zberu nebezpečného odpadu z KO a zabezpečením jeho bezpečného zneškodňovania, rozvíjaním súčinnosti pri sanácii neriadených skládok v katastrálnom území obce a výstavbe nových kapacít riadených skládok pre potreby organizácie, a organizovaním vzájomnej pomoci pri odstraňovaní následkov ekologických havárií, tvorbe a ochrane ŽP.

Združenie vypracovalo „Spoločný POH obcí združených v TKO Semeteš, n.o.“, ktorý určuje ciele OH, ako aj opatrenia na ich plnenie, v súlade s právnymi normami a v súlade s

vyhláškou MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a to na obdobie do roku 2005.

KO z týchto obcí bol ukladaný na skládku TKO Turzovka - Semeteš prevádzkovanie, ktorej bolo ukončené dňom 31. júla 2000, pretože išlo o skládku prevádzkovanú za osobitných podmienok podľa § 15 zákona č. 238/1991 Z. z. o odpadoch v znení zákona č. 255/1993 Z. z. Po tomto termíne bol odpad ukladaný na skládku odpadov v Kysuckom Lieskovci alebo v Považskom Chlmci.

V súčasnom období je potrebné vykonať sanáciu a rekultiváciu skládky Semeteš.

Na území obcí sa nachádzajú aj staré skládky ako environmentálne záťaž, ktoré sú evidované v databáze registra skládok v Štátnom geologickom ústave Bratislava. Jedná sa o skládky, ktoré si na sanáciu a rekultiváciu vyžadujú značné finančné náklady.

3.2.1 Infraštruktúra odpadového hospodárstva v obci Olešná

Pojem environmentálna infraštruktúra predstavuje súbory stavieb, zariadení, systémov, ako aj celý rad priemyselných a environmentálnych technológií pre ochranu zdravia obyvateľstva, ako aj pre zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia^[4]

Infraštruktúra v OH tvoria stavby, budovy, rôzne technologické zariadenia a prevádzky ako aj stroje používané na nakladanie s odpadom t.j. zariadenia na :

- zber a zhromažďovanie odpadu,
- zhodnocovanie odpadu,
- úpravu odpadu,
- zneškodňovanie odpadu,
- prepravu odpadu.

Infraštruktúra v OH v obci Olešná predstavuje systém zhromažďovania, zberu, prepravy, triedenia, zhodnocovania a zneškodňovania KO a drobného stavebného odpadu.

3.2.2 Zber komunálneho odpadu

Zvoz KO v obci Olešná zaisťuje systém zberu KO na základe zmluvy uzatvorenej so Združením TKO Semeteš, n.o., Turzovka. Združenie bolo založené v roku 1997 obcami

Makov, Vysoká nad Kysucou, Dlhá nad Kysucou, Korňa, Klokočov, Olešná, Podvysoká, Staškov a mestom Turzovka.

Združenie TKO je nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany ŽP organizovaním zberu a zneškodňovania KO pre obyvateľov a pôvodcov odpadu v katastrálnom území obce Olešná tak, aby náklady súvisiace s touto činnosťou najmä pre obyvateľov boli čo najnižšie.

Zvoz KO v obci prebieha jedenkrát za týždeň, podľa „Kalendáru zvozu a prepráv“ (názov dokumentu), kde sú určené dátumy zvozu KO a separovaného odpadu pre obec Olešnú. Dvakrát do mesiaca sa realizuje odvoz separovaného odpadu a to v prvom týždni v mesiaci zvoz obalov zo skla, sklo a obaly z kovu (plechovky, konzervy,...). Tretí týždeň v mesiaci sa odvážajú plasty, kompozitné obaly (sú to viacvrstvové kombinované materiály nazývané aj Tetrapaky alebo Ekopaky) a papier. Obaly sa vkladajú do samostatných vriec oddelene od skla a plastov. Jedenkrát za polrok sa v obci zbiera nebezpečný odpad.

Obyvatelia obce vyložia zbernú nádobu s KO na chodník alebo komunikáciu so závesným žetónom na viditeľnom mieste. Odber KO je možný len s platným žetónom. Za odvoz KO obyvatelia obce neplatia v hotovosti. Zberné nádoby určené pre vyseparovaný odpad sa taktiež vykladajú na chodník alebo komunikáciu. Ak vyseparovaný odpad obsahuje väčšie množstvo iného odpadu alebo sú znečistené, nemusia byť odobraté pracovníkmi TKO Semeteš n.o. Obsluhu zvozového vozu zaisťuje Združenie TKO Semeteš n.o. vlastnými pracovníkmi.

Obr. 1 Pracovníci pri zvoze

Obr. 2 Zberné nádoby na separovaný odpad

3.2.3 Nádobový systém v obci Olešná

Domový KO je zhromažďovaný v zberných nádobách. Sú používané plastové, kovové a jednorazové zberné nádoby (vrecia), ktoré sa používajú pre zber odpadu ale aj pre separovaný zber. Zberné nádoby využívané v obci majú objem 110 litrov a sú uzavretej konštrukcie. Obec využíva aj kontajnery o veľkosti 5 m³ a 7 m³. Kontajnery sú vyrobené z pozinkovaného oceľového plechu. V zberných nádobách sa ukladá zmesový KO, nie vyseparovaný odpad. Vyseparovaný odpad je ďalej materiálovo zhodnocovaný.

Obr. 3 Plastové zberné nádoby

3.2.4 Separovanie komunálneho odpadu v obci

Projekt separovaného zberu bol vypracovaný v roku 1997. Združenie TKO Semeteš n.o. vykonáva separovaný zber v zakladateľských obciach od roku 1998. Na začiatku sa separovane zbierali len plasty a sklo. V súčasnosti sa separovaním zbiera 9 rôznych zložiek KO. Nemalú zásluhu na rozšírení počtu separovane zbieraných zložiek z KO má RF, ktorý

poskytuje účelové dotácie za odovzdané množstvá separovane zbieraných zložiek na materiálové zhodnotenie. Na základe uznesenia správnej rady RF bola Združeniu TKO Semeteš n.o. poskytnutá účelová dotácia na nákup nového zberového vozidla na separovaný zber.

Obyvatelia domov v Olešnej ukladajú odpad do farebne rozlíšených plastových zberných vriec s identifikačnou etiketou s čiarovým kódom. Separovaný odpad je odvážaný na skládku združenia TKO Semeteš n. o, ktoré od roku 1998 pre Olešnú i okolité obce zabezpečuje zneškodnenie odpadu. Zvoz separovaných zložiek od rodinných domov a organizácií taktiež zabezpečuje TKO Semeteš n.o., ktorý dvakrát do roka, na jar a v jeseni, zabezpečuje zber nebezpečného a nadrozmerného odpadu.

Aj napriek uvedeným výhodám separovaného zberu sa v zberných nádobách na zmesový komunálny odpad stále nachádza neúmerne množstvo obalov z plastov, obalov zo skla, obalov z kovu a kompozitných obalov. Pritom sú to zložky KO, ktoré sa zberajú oddelene podľa kalendára zberov a prepráv. Uvedená skutočnosť, ako aj spaľovanie plastov majú za následok finančnú stratu a poškodzovanie ŽP.

Obr. 4 Separovanie KO

Vyseparované rôzne druhy plastov z obcí združenie TKO Semeteš n.o. ponúka spracovateľom druhotných surovín. Konkrétne sú to nasledovné zložky odpadov:

- Odpady z Polyetylénu ["PE"]
- Odpady z Polypropylénu ["PP"]
- Odpady z Polyvinylchloridu ["PVC"]
- Odpady z Polystyrénu ["PS"]

Ide napríklad o záhradný nábytok, detské hračky, plastové vedrá a pod. Uvedené zložky odpadov na vlastné náklady odvozu spracovatelia získavajú na adrese spoločnosti.

Obr. 5 Separovaný plast

Princíp separovaného zberu v obci spočíva v triedení domového odpadu už v domácnostiach. Motiváciou občanov k separovaniu jednotlivých zložiek KO (sklo, obaly zo skla, papier, plasty, obaly z kovu, kompozitné obaly, železné a neželezné kovy) je najmä:

- Ekonomická motivácia „menej KO v zbernej nádobe, menšia frekvencia zberu, nižší počet žetónov – nižší poplatok za zber KO“.
- Environmentálna výchova u detí, kedy získané poznatky a návyky sú prenášané na rodičov.
- Aktívne pôsobenie samosprávy obce v informovaní občanov o výhodách separovaného zberu v obecných novinách, miestnom rozhlase, na úradnej tabuli obce a internetovej stránke obce.
- Osveta v oblasti ochrany ŽP a ochrany zdravia ľudí uskutočňovaná samosprávou obce a pôsobenie na občanov ako udržiavať poriadok na komunikáciách, cintorínoch a ostatných verejných priestranstvách.

Vytriedené zložky KO sú zhromažďované v plastových vreciach a zberných nádobách pre triedený odpad a v perióde dvakrát za mesiac sú odvážané pracovníkmi TKO Semeteš n.o. do zberného dvoru, kde sa mechanicky upravujú na drviacich linkách a následne sú ponúkané na materiálové zhodnotenie.

Tabuľka 3.4 Vyprodukovaný separovaný KO v obci Olešná za rok 2008

Názov odpadu	Množstvo odpadu v tonách
Obaly z plastov	4,84
Plasty	0,65
Obaly z papiera a lepenky	0,33
Obaly z kovu	0,48
Kompozitné obaly	0,43
Papier a lepenka	0,90
Opotrebené pneumatiky	0,53
Zmesový komunálny odpad	251,17
Objemný odpad	1,52
Vyradené zariadenia obsahujúce chlorfl. uhl'ovodíky	1,93
Vyradená elektronika a elektron. zariadenia	2,46
Spolu	265,24

Zdroj: [31], vlastné spracovanie

Všetky vyseparované druhy odpadov prevzalo Združenie TKO Semeteš, n.o. na ďalšie spracovanie okrem Vyradených zariadení obsahujúcich chlorfl. uhl'ovodíky a vyradené el. a el. zariadenia, ktoré prevzala spoločnosť V.O.D.S. na ďalšie spracovanie.

Obr. 6 Ďalšie spracovanie separovaných odpadov

3.2.5 Preprava a zneškodňovanie komunálneho odpadu

Prepravu KO z obce Olešná zabezpečuje Združenie TKO Semeteš, n.o. vlastnými zvozovými vozidlami. Všetky triedené zložky z obce sa dotriedňujú v existujúcej oblúkovej hale a zmesový KO z obce sa formou veľkoobjemového kontajnera odváža od Združenia TKO Semeteš n.o. na skládku odpadov v Považskom Chlmci, ktorá je majetkom T+T Žilina. Deje sa tak od roku 2000 po ukončení prevádzkovania skládky TKO Semeteš, n.o.

Preberanie odpadu na skládku podlieha prevádzkovému poriadku skládky odpadu, čo znamená, že po zistení množstva KO na mostovej váhe pri vstupe do areálu skládky je odpad vizuálne skontrolovaný a umiestnený podľa pokynov pracovníkov skládky v kazete zneškodňovaného ostatného odpadu (kazetový systém zneškodňovania odpadov rozdeľuje plochu skládky na jednotlivé kazety, ktoré sú po naplnení kapacity uzatvárané). KO je v kazete rozhrnutý do rovnomernej vrstvy, následne zhutnený kompaktorom v predpísanej hrúbke. Vrstva odpadu sa presypáva inertným materiálom. Postup skládkovania KO sa opakuje až do naplnenia kapacity danej kazety, ktorá je následne uzatvorená, tak aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na ŽP. Postup uzatvorenia jednotlivých kaziet podlieha procesu povolenia príslušného orgánu OH.

Obr. 7 Skládku odpadov Považský Chlmec

3.2.6 Skládkovanie odpadov v obciach Združenia TKO Semeteš

Organizácia Združenie TKO Semeteš n.o. v združených obciach za rok 2007 zozbierala a zabezpečila zneškodnenie skládkovaním v Považskom Chlmci 2 243 348 kg zmesového KO. V roku 2008 to bolo 2 571 528 kg.

Ak uvedené množstvo zmesového KO z roku 2008 obsahuje obaly z plastov vrátane plastov a obaly zo skla vrátane skla, dochádza ku finančnej strate (neuskutočnené predaje uvedených zložiek separovaného zberu).

K tomu je potrebné pripočítať náklady na odvoz do Považského Chlmca a náklady na zneškodnenie skládkovaním uvedeného množstva odpadov, čo predstavuje ďalšiu stratu. V tomto prípade prichádza aj o príspevok z RF na separovaný zber za odovzdané množstvá zložiek separovaného zberu na materiálové zhodnotenie.

O uvedené finančné prostriedky prichádza organizácia, obce a v konečnom dôsledku občan zvyšovaním miestnych poplatkov za odpady.

Identifikácia skládky odpadov, ktorá zneškodňuje odpady Združenia TKO Semeteš n.o.

Tabuľka 3.5 Používané zariadenie na zhodnocovanie, úpravu a zneškodňovanie odpadov

Názov skládky	Skládka odpadov Žilina - Považský Chlmec
Kraj	Žilinský
Okres	Žilina
Prevádzkovateľ skládky	T+T, s.r.o., Hôrecká cesta 21, Žilina
Katastrálne územie a lokalita	Žilina - Považský Chlmec
Trieda skládky odpadov	Skládka odpadu, ktorý nie je nebezpečný
Predpokladaný termín začatia skládky odpadov	1993
Predpokladaný termín skončenia skládky odpadov	2025
Predpoklad uzatvorenia a rekultivácie ktorej prevádzka skončila 31.07.2000	-
Rozloha skládky odpadov a jej úložná vm^2	112 808.0 m^2
Celková kapacita skládky v m^2	1822824
Množstvo uloženého odpadu za rok 2000	53439
Voľná kapacita skládky odpadov v m^2	1 769385
Druhy odpadov	
Údaje o zvozovej oblasti	okresy Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto,

Zdroj: [33]

3.2.7 Skládkovanie odpadov v okrese Čadca

K 31. júlu 2000 bola ukončená činnosť skládok odpadov prevádzkovaných za osobitných podmienok. V okrese Čadca boli prevádzkované dve skládky odpadu s osobitnými podmienkami. Skládka v Turzovke Semeteši bola uzatvorená a skládka v Čadci Podzávoze bola dobudovaná na vyhovujúcu skládku na odpad, ktorý nie je nebezpečný. Voľná kapacita skládky odpadov podľa novej klasifikácie je uvedená v tabuľke 3.6.

Tabuľka 3.6 Voľná kapacita skládky v Čadci

OKRES	NÁZOV SKLÁDKY	KATASTRÁLNE ÚZEMIA	STAVEBNÁ TRIEDA SKLÁDKY	VOLNÁ KAPACITA SKLÁDKY (m ³)
Čadca	Čadca-Podzávoz	Čadca	skládka odp. na odpad, ktorý nie je nebezpečný	833000

Zdroj: [18], vlastné spracovanie

Na území okresu sa nachádzajú aj staré skládky ako environmentálne záťaž, ktoré sú evidované v databáze registra skládok v Štátnom geologickom ústave Bratislava. Jedná sa o skládky odpadov, ktoré vyžadujú nemalé finančné náklady.

3.3 Náklady na odvoz a skládkovanie komunálneho odpadu

Tabuľka 3.7 Náklady na vývoz KO v obci Olešná

Obdobie	Rok 2009	Od 1. 1. 2010
Náklady na vývoz 110 l nádoby (v Eur)	2,82	3,39
Náklady občana na 1 žetón (v Eur)	2	2,5

Zdroj: [26], vlastné spracovanie

V roku 2009 bola skutočná cena vývozu 110 l nádoby – 2,82 € (84,95 SK). Občan zaplatil za 4 ks žetónov 8 € (240 SK), tj. jeden žetón = 2 € (60 SK). Rozdiel v cene 0,828 € (24,95 SK) doplatila obec.

Od začiatku roka 2010 pre dôvod zvýšenia cien skladočného na skládke v Považskom Chlmci bola obec Olešná nútená zvýšiť cenu za odvoz odpadu z 8 € (240 SK) na 10 € o 25 %. Za 1 ks 110 l nádoby 2,49 € (75 SK) – skutočná cena za vývoz 110 l nádoby je 3,39 € (102,12 SK). Rozdiel v cene 0,9 € (27,12 SK) ešte vyšší ako v roku 2009 dopláca obec.

Občania Olešnej majú zadarmo zvoz plastov, kovu, skla 12 krát ročne, 2 krát ročne zvoz veľkoobjemového odpadu. Taktiež dostávajú zadarmo plastové vrecia a prvá popolnica je zdarma. Obec ročne dopláca na odpade zhruba 15 000 € (450 000 SK).

Tabuľka 3.8 Náklady na úložné na skládke odpadov Považský Chlmec za rok 2009

Položky	Cena v Eur
Úložné na skládke	13,83
Prenájom kontajnera 25 m ³	0,49
Odvoz kontajnera na skládku	13,17
Účelová rezerva na uzatvorenie skládky	3,80
Poplatok mestu Žilina	4,98
Spolu	36,27

Zdroj: [34], vlastné spracovanie

Na základe zmluvy uzatvorenej medzi Združením TKO Semeteš n.o. a skládky odpadov T+T Žilina - Považský Chlmec je skutočný stav nákladov na úložné KO a DSO k 31.12.2009 36,27 Eur, čo je 1 092,7 SK za jednu tonu odpadu. Podľa jednotlivých zložiek najväčšou položkou predstavuje odvoz kontajnera na skládku.

Od 1.1.2010 sa zvýšili náklady na uloženie KO (skladočné) od minulého roka 2009 o 19,48 Eur čo je 587,12 Sk, to predstavuje zvýšenie o 54 %. To znamená, že náklady na uloženie 1 tony odpadu, odvoz a prenájom kontajnera, poplatky mestu Žilina a účelová rezerva na uzatvorenie skládky je 55,48 Eur čo je 1 671,39 Sk.

3.4 Všeobecné záväzné nariadenie obce o odpadoch

Obec v súlade so zákonom č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení a zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vydala VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za KO a drobné stavebné odpady na rok 2009. Obec Olešná podľa tohto zákona ukladá miestny poplatok za KO a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na jej území okrem elektroodpadov. Hospodárenie obce v rámci OH sa riadi týmto VZN.

Vo VZN obec určuje kto je poplatníkom, určuje sadzbu poplatku, ohlasovaciu povinnosť poplatníka voči správcovi poplatku, vyrubenie, platenie poplatku a zníženie poplatku.

VZN má štyri články a 15 § kde v 3 článku určuje miestny poplatok za KO a drobné stavebné odpady.

Definuje poplatníka ako každú fyzickú a právnickú osobu v zmysle § 77 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za KO a drobné stavebné odpady.

Následne určuje sadzby poplatkov za:

- KO a drobné stavebné odpady v súlade so zavedeným intervalovo-množstevným systémom zberu na rok v hodnote:

8 EUR x počet osôb za užívanie zbernej nádoby 110 l

8 EUR x počet osôb za užívanie VOK

- KO a drobné stavebné odpady v súlade so zavedeným intervalovo-množstevným systémom zberu sa stanovuje pre právnické osoby a fyzické osoby oprávnené k podnikaniu na rok v hodnote:

13 EUR x počet osôb za užívanie zbernej nádoby 110 l

13 EUR x počet osôb za užívanie VOK

- KO a drobné stavebné odpady v súlade so zavedeným intervalovo-množstevným systémom zberu sa pre prevádzkovateľov školských zariadení stanovuje na:

2,15 EUR za každý odobratý žetón

VZN určuje, že fyzická osoba, ktorá má trvalý alebo prechodný pobyt, alebo ktorá je oprávnená užívať stavbu alebo jej časť, objekt (ak nie je stavbou) a pozemok na území obce a nehnuteľnosť sa nachádza v celoročne nedostupných lokalitách, kde nie je zavedený intervalovo-množstevný systém a je zabezpečený náhradný množstevný vrecový systém zvozu odpadov, je povinná uhradiť paušálny ročný poplatok vo výške 8 € za celú nehnuteľnosť, pričom poplatok sa vyberá od poplatníka vždy iba raz i pri vlastníctve viacerých druhov nehnuteľností.

Kedy poplatník (občan, FO, PO) pri úhrade poplatku obdrží 4 ks žetónov na každú osobu, za ktorú poplatok platí. Ďalšie žetóny si poplatník môže dokúpiť v sume 2,15 €/1 ks žetónu.

Určenie poplatku pre majiteľov chat a chalúp, ktorí využívajú túto nehnuteľnosť na rekreačné účely je v sume 18 € x osoba na rok.

Zníženie poplatku

Poplatok sa zníži o 50 % u všetkých občanov, ktorí obývajú dom do troch osôb na území obce

- s vekom všetkých členov nad 65 rokov, alebo
- kde sú všetci členovia držiteľmi preukazu ZŤP alebo ZŤP/S.
- s trvalým pobytom v lokalite Klin

V rodine s viac ako 6 osobami sa znižuje poplatok za 7 osobu a ďalšiu osobu na 2,65 €. ^[35]

3.5 Rozpočet obce Olešná v rokoch 2005-2009

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Rozpočty obce Olešná v rokoch 2005-2009 boli zostavené v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 3.9 Rozpočet obce Olešná v období rokov 2005-2009 (zaokrúhlené. v tis.SKK)

Príjmová časť rozpočtu obce				Výdajová časť rozpočtu obce		
bežný + kapitálový rozpočet				bežný + kapitálový rozpočet		
Ukazovateľ Mena	Schválený rozpočet	Skutočný rozpočet plnenie	% plnenia	Schválený Rozpočet	Skutočný rozpočet plnenie	% plnenia
2005 (v SKK)	17 658	17 766	100,61	16 489	16 137	97,86
2006 (v SKK)	23 248	23 925	102,91	23 351	23 309	99,82
2007 (v SKK)	21 550	21 761	100,98	21 102	19 395	91,91
2008 (v SKK)	24 787	25 446	102,66	12 144	12 074	99,42
2009 (v SKK)	42 188	36 642	86,85	22 650	22 924	101,21
Spolu	129 431	125 540	96,99	95 736	93 839	98,02

Zdroj: [36-40], vlastné spracovanie

Z tabuľky 3.9 je zrejmé, že najvyšší rozpočet (príjmy a výdaje) boli v roku 2009, pretože sa rekonštruovala základná škola v obci. Peňažné prostriedky na modernizáciu školy poskytla EÚ prostredníctvom fondov.

V nasledujúcej tabuľke 3.10 sú uvedené príjmy obce od občanov, ako poplatok za odvoz odpadov. A výdaje vynakladané na odvoz a nakladanie s KO. Rozdiel medzi príjmami od občanov a výdavkami na odvoz TKO je hradený obcou. V roku 2008 bol najväčší objem KO, preto sú výdavky a príjmy najvyššie v sledovanom období.

Tabuľka 3.10 Prehľad príjmov a výdavkov za zber a zneškodňovanie TKO obce Olešná v rokoch 2005-2009

Ukazovateľ	2005 (v tis. Sk)	2006 (v tis. Sk)	2007 (v tis. Sk)	2008 (v tis. Sk)	2009 (v Eur)
Skutočné výdavky na odvoz TKO	581	772	868	953	29 494
Skutočné príjmy od občanov	376	352	378	426	15 344
Rozdiel, ktorý doplácala obec	205	626	490	527	14 150

Zdroj: [36-40], vlastné spracovanie

4. Zhodnotenie a návrhy ku zlepšeniu odpadového hospodárstva obce Olešná

4.1 Celkové zhodnotenie nakladania s KO v obci Olešná

Na základe vykonanej analýzy je možné konštatovať, že situácia v nakladaní s KO v obci Olešná zodpovedá požiadavkám zákona o odpadoch.

- Obec má zavedený vhodný systém zberu odpadov.
- Obec zabezpečuje prostredníctvom Združenia TKO Semeteš, n.o. zber a prepravu KO vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu KO v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky KO v rámci separovaného zberu.

- Obec prostredníctvom Združenia TKO Semeteš, n.o., najmenej dvakrát do roka vykonáva zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov.
- Obec má vydané VZN o odpadoch, v ktorom upravuje podrobnosti o nakladaní s KO a s drobnými stavebnými odpadmi. VZN ustanovuje podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy KO, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek KO, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov.
- Obec má zavedený separovaný zber zložiek KO: papier, plasty, kovy, sklo tak ako stanovuje zákon o odpadoch. Navyše obec vykonáva separovanie aj ďalších zložiek KO ako sú : obaly z kovu, kompozitné obaly, železné a neželezné kovy.
- Obec v súčasnosti nevykonáva separovanie biologicky rozložiteľného odpadu podľa stratégie nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom schválenej vládou SR.
- Obec má zabezpečený oddelený zber elektroodpadu z domácností povinnými osobami.

4.1.1 Problémy pri nakladaní s KO v obci

- Absencia zariadení na zhodnocovanie zložiek KO v obci a malé zastúpenie týchto zariadení v okrese Čadca.
- Negatívnym javom v OH obce je vytváranie nelegálnych skládok KO a drobných stavebných odpadov.
- Nedôsledné separovanie zložiek KO.
- Nízka úroveň propagácie separovanie zložiek KO.
- Spaľovanie biologicky rozložiteľného odpadu v záhradách.
- Umiestňovanie odpadu do korýt vodných tokov a na verejných priestranstvách.
- Nerešpektovanie zberu odpadu podľa určených druhov odpadu, napr. pri veľkokapacitných kontajneroch a vriec na separovaný odpad.
- Zneužívanie zberu KO a DSO veľkokapacitných kontajnerov firmami.
- Vandalizmus a poškodzovanie zberných nádob na KO.

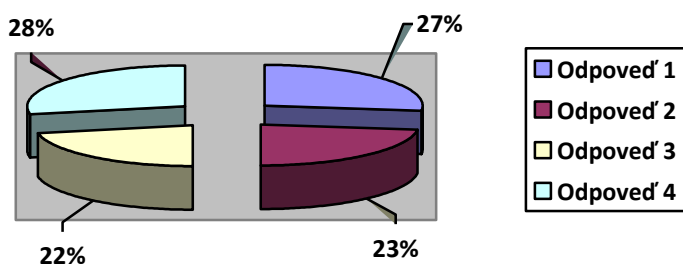
4.1.2 Anketa

Na internetovej stránke Združenia TKO Semeteš, n.o. sú oslovení občania združených obcí TKO Semeteš, n.o. Anketová otázka je smerovaná k vyjadreniu sa občanov k poskytovaným službám. K 30.03.2010 hlasovalo v danej ankete 2 795 ľudí s nasledovnými odpoveďami:

Tabuľka 4.1 Anketa zverejnená na internetovej stránke TKO Semeteš n.o.

ANKETA	
Spokojnosť so službami TKO Semeteš n.o v rámci OH	
Č.	Odpovede
1.	Som veľmi spokojná/ý
2.	Som spokojná/ý
3.	Mám malé výhrady
4.	Som nespokojná/ý

Vyhodnotenie ankety

Zdroj: [27]

Z vyhodnotenia ankety sme zistili, že až 28 % obyvateľov, ktorých sa dotýkajú, resp. poznajú služby v oblasti OH Združenia TKO Semeteš, n.o. sú nespokojní. Predstavuje to takmer 783 nespokojných ľudí, čo je alarmujúce číslo. Napriek tomu je 755 ľudí veľmi spokojných, čo je iba o 28 ľudí menej.

Nespokojnosť obyvateľov obcí, ktorým sú poskytované služby TKO Semeteš, n.o. spočívajú najmä v:

- Zvyšovanie nákladov na odvoz odpadov, keďže sa zvýšila cena žetónov od minulého roka o 0,5 Eura za 1 žetón a taktiež aj náklady na vývoz 110 l nádoby sa zvýšili o 0,57 Eura na obyvateľa.
- V nedôslednom zbere KO v období zimných mesiacov. V tomto období vzhľadom na klimatické podmienky obce dochádza k nedostupnosti niektorých osád, čo sa prejaví vo výpadku zberu a odvozu KO.

4.2 Návrhy na zlepšenie pri nakladaní s komunálnymi odpadmi

Nevýhodou pri nakladaní s KO vyprodukovanom v obci Olešná je vzdialenosť skládky odpadov od obce. Existujúce skládky odpadov v okrese Čadca: JOKO Čadca-Podzávoz, či skládka odpadov v Kysuckom Lieskovci predstavujú pre obce združené v TKO Semeteš, n.o. vysoké náklady z hľadiska prepravy komunálnych odpadov a ich uloženia na skládku odpadov. V prípade vybudovania skládky samotnou obcou by išlo o vysokú investičnú náročnosť, na ktorú obec nemá dostatok finančných prostriedkov. Prevádzkovanie skládky odpadov predstavuje ekonomické zaťaženie, ktoré môže byť rentabilné len v prípade, že skládka bude mať regionálny charakter a bude slúžiť pre obce horných Kysúc. Rovnako uzatvorenie a následné monitorovanie skládky odpadov najmenej po dobu 30 rokov predstavuje finančné zaťaženie, ktoré podľa zákona musí byť deponované už počas prevádzkovania skládky na osobitnom účte prevádzkovateľa tzv. prostriedky účelovej finančnej rezervy na uzatvorenie skládky odpadov.

Zámerom TKO Semeteš, n.o. je v lokalite v blízkosti uzatvorenej a zrekultivovanej skládky odpadov TKO Semeteš, n.o. realizovať výstavbu novej skládky odpadov na ostatný odpad, ktorá by kapacitne vyhovovala požiadavkám obciam združených TKO Semeteš, n.o. na obdobie minimálne 50 rokov. Náklady na výstavbu skládky odpadov v Turzovke – Semeteši by predstavovali takmer 827 192 Eur, čo je 24 920 000 Sk (v cene je zahrnutá: cesta, oplotenie, zberná nádrž 350 m³, požiarňa nádrž, váha, cena pozemku). Doba trvania výstavby prvej etapy je 12 rokov a celková doba trvania skládky, ktorá má plánovaných 10 kaziet pri množstve 3 550 ton ročne. Realizácia novej skládky môže nastať však iba na základe finančného krytia, kde najpravdepodobnejšie je možnosť úveru.

Najbližšou funkčnou skládkou pre obec je „Skládka odpadov Čadca – Podzávoz“ spoločnosti Jozef KONDEK – JOKO a syn. Skládka slúži na zneškodňovanie ostatného odpadu. Na skládke je zabezpečený kompletný servis od váženia odpadu, evidencie, hutnenia až po vykonávanie pravidelných monitoringov vplyvu na ŽP. Predpokladaný rok ukončenia činnosti je rok 2051.

Tab. 4.2 Porovnanie nákladov zneškodňovania KO na skládkach

Názov skládky	JOKO Čadca	T+T,a.s. Žilina-Považský Chlmec
Poplatok za uloženie 1 tony odpadu v Eur	36,17	22,61
Vzdialenosť skládky od obce v km	17	37
Vyprodukované KO za rok 2009 v ton	269,9	269,9
Poplatok za úložné KO za rok 2009 t/Eur	9 762,26	6 102,44

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky 4.2 vyplýva, že nižšie náklady i bez zohľadnenia rozdielu vo vzdialenosti prepravy odpadu pre obec predstavuje skládka odpadov T+T, a.s. Žilina – Považský Chlmec, kde momentálne obec ukladá KO.

Z hľadiska znižovania nákladov obce na zber a zneškodňovanie KO sa v súčasnej ekonomickej situácii obce javí voliť opatrenia s najnižšou finančnou záťažou. Medzi tieto opatrenia navrhujem zaradiť:

- Rozšíriť separovanie KO o zložku biologicky rozložiteľného odpadu.
- Zaviesť systém a zber biologicky rozložiteľného odpadu v obci.
- Vybudovať zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu.
- Zhodnocovať bioodpad v spolupráci so susednými obcami v záujme efektívneho využitia zariadenia.
- Využiť finálny produkt, ktorým je kompost pre účely výsadby zelene v obciach, zlepšenia kvality pôd, rekultivácie a revitalizácie environmentálne znehodnotených lokalít.

Navrhované riešenia pre obec Olešná, bude znamenať prínos v oblasti ekonomickej, environmentálnej a sociálnej, nakoľko zavedením uvedených opatrení dôjde ku:

- Úspore finančných prostriedkov za vývoz KO.
- Efektívnejšie zhodnotenie separovaných zložiek KO.
- Zvýšenie zamestnanosti v obci.
- Nárast environmentálneho povedomia u ľudí a priaznivý vplyv na mládež k separovaniu odpadu.
- Možný ekonomický zisk zo zhodnocovania bioodpadu od susedných obcí za určený poplatok.
- Smerovanie obce v nakladaní s KO v súlade so smernicami ES.
- Zvýšenie infraštruktúry OH v obci.

Obec Olešná si v oblasti nakladaní s KO v rokoch 2008-2009 dala za cieľ zriadiť centrálné kompostovisko k materiálovému zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu, ktorý vzniká na území obce. Kompostovisko by bolo zriadené pri dodržaní platnej legislatívy SR a Európskeho spoločenstva. Investorom bola obec za podpory Vyššieho územného celku – Žilinský samosprávny kraj a MŽP SR. Predpokladané finančné náklady na kompostovisko boli predbežne vyčíslené na 1,5 mil. Sk. Zámer vybudovania kompostoviska sa nerealizoval z dôvodu, že samospráva obce neprijala rozhodnutie k jeho schváleniu pre vysoké finančné náklady s ktorými sa v rozpočte obce za roky 2008-2009 neuvažovalo.

5. Záver

Predmetom bakalárskej práce bolo analyzovať nakladanie s KO v obci Olešná a na základe výsledkov navrhnúť ciele a opatrenia k environmentálne vhodnému separovaniu, zberu a zhodnocovaniu zložiek KO.

Stav nakladania s KO v obci Olešná zodpovedá legislatívnym požiadavkám stanoveným v platných právnych predpisoch a pravidlách zakotvených vo VZN o nakladaní s odpadom obce, ako aj záväznej časti POH obce.

Z hľadiska ekonomického zaťaženia rozpočtu obce, bolo zistené, že trend konzumného spôsobu života sa prejavuje i v prostredí obce a je tiež sprevádzaný zvyšovaním množstva KO. Na túto skutočnosť musí samospráva reagovať rozhodnutiami, ktoré do budúcnosti prinesú riešenie znižovania objemu KO na úrovni obyvateľa obce a čo možno najväčšieho zhodnotenie jednotlivých zložiek KO v samotnej obci.

K návrhu riešenia bola stanovená **hypotéza**, ktorá predpokladala, že znížením objemu KO o podielovo najviac zastúpenú zložku – biologicky rozložiteľný odpad sa dosiahne menšieho objemu odpadu, ktorý je zneškodňovaný na skládke odpadov, čím je možné dosiahnuť zníženie nákladov obce v oblasti nakladania s KO.

Pre overenie stanovenej hypotézy boli využité všetky dostupné podklady Obecného úradu v Olešnej, odborné podklady, legislatívne predpisy a strategické dokumenty v oblasti OH. Pre naplnenie cieľa a overenie hypotézy boli využité metódy analýzy, dedukcie a komparácie.

Na základe zistených skutočností je možné konštatovať, že cieľ bakalárskej práce bol naplnený a formulovaná hypotéza sa potvrdila.

Zoznam použitej literatúry

- [1] Belajová, A. Ekonomika a manažment územnej samosprávy 1. Vyd. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2004. 183 s. ISBN 80-8069-458-3
- [2] CEJPEK, Kamil a kolektív Občan vo vzťahu ku zákonu o odpadoch a separovaný zber 1. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2002. 62 s. ISBN 80-230-0165-5.
- [3] ČERMÁK, Oskár Odpadové hospodárstvo Spôsoby zberu a odstraňovania odpadov 1. vyd. STU Bratislava: Slovenská technická univerzita, 2007. 106 s. ISBN 978-80-227-2662-7.
- [4] HAVEROVÁ, V. Environmentálna infraštruktúra a plány jej rozvoja. *Enviromagazín*: Odborný časopis o životnom prostredí, 2009, roč. 6/2009, s. 23. ISSN.1335-1877.
- [5] KOZÁKOVÁ, Ľubica; ZELENÁK Fridrich Odpady a nakladanie s nimi 1. vyd. Košice: Technická univerzita, 2007. 125 s. ISBN 978-80-8073-8073-849-5.
- [6] SOLDÁN, Maroš; SOLDÁNOVÁ, Zuzana; MICHALÍKOVÁ, Anna Ekologické nakladanie s materiálmi a odpadmi 1. vyd. Bratislava: Slovenská technická univerzita, 2005. 103 s. ISBN 80-227-2223-5.
- [7] SAMEŠOVÁ, Dagmar Analýza možností zhodnocovania komunálneho odpadu 1. vyd. Zvolen: Technická univerzita, 2001. 77 s. ISBN 80-228-1030-4

Zákony, vyhlášky a smernice

- [8] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch.
- [9] Smernica 2008/98/ES o odpade a o zrušení niektorých smerníc.
- [10] Rozhodnutie 1600/2002/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. júla 2002.
- [11] Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch
- [12] Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov
- [13] Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonávaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- [14] Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., Katalóg odpadov
- [15] Uznesenie vlády SR č. 978/2001

Strategické dokumenty

- [16] AGENDA 21 dokument z konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji, jún 1992 Rio de Janeiro.
- [17] Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky 2005-2010
- [18] Program odpadového hospodárstva okresu Čadca do roku 2005

Internetové zdroje

- [19] Enviroportal: Odpady ako rizikový faktor životného prostredia v Slovenskej republike k roku 2008 Indikátorová správa [online]. [cit. 2010-04-02] Dostupný z WWW:
<enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/Odpady_faktory_09.pdf>
- [20] Odpady portal: Environmentálny fond Dostupné z WWW:
<<http://www.odpady-portal.sk/Dokument/100331/prijimatelia-dotacii-z-environmentalneho-fondu-v-roku-2009.aspx>>
- [21] Recyklačný fond Dostupné z WWW:
<<http://www.refond.sk/>>
- [122] Environet: Legislatíva odpadového hospodárstva [online]. [cit. 2010-03-30] Dostupná z WWW:
<<http://www.environet.sk/?M=19&lang=sk>>
- [23] Štatistický úrad Slovenskej republiky Produkcia, využitie a odstránenie odpadu [online]. [cit. 2010-03-10] Dostupné z WWW:
<<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4>>
- [24] Eurostat Štatistiky [online]. [cit. 2010-03-21] Dostupné z WWW:
<<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>>
- [25] RISO Regionálny informačný systém o odpadoch [online]. [cit. 2010-03-10] Dostupný z WWW:
<<http://www.sazp.sk/slovak/struktura/COH/riso/index.htm>>
- [26] Obec Olešná: Obec Dostupná z WWW:
<<http://www.obecolesna.sk/>>
- [27] TKO Semeteš, n.o. Anketa [online]. [cit. 2010-03-30] Dostupná z WWW:
<<http://www.tkosemetes.org/>>

Zoznam interných materiálov obce Olešná

- [28] Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce za rok 2005
- [29] Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce za rok 2006
- [30] Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce za rok 2007
- [31] Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce za rok 2008
- [32] Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce za rok 2009

- [33] Spoločný program odpadového hospodárstva obcí združených v Združení TKO Semeteš, n.o. do roku 2005
- [34] Výročná správa obce Olešná za rok 2009
- [35] Všeobecné záväzné nariadenie o odpadoch za rok 2009
- [36] Rozpočet obce Olešná za rok 2005
- [37] Rozpočet obce Olešná za rok 2006
- [38] Rozpočet obce Olešná za rok 2007
- [39] Rozpočet obce Olešná za rok 2008
- [40] Rozpočet obce Olešná za rok 2009

Zoznam skratiek

EU	Európska únia
KO	Komunálny odpad
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OH	Odpadové hospodárstvo
POH SR	Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky
RF	Recyklačný fond
RISO	Regionálny informačný systém o odpadoch
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ŽP	Životné prostredie
6EAP	Šiesty environmentálny akčný program

Vyhlásenie o využití výsledkov bakalárskej práce,

Vyhlasujem, že

- Som zoznámená s tým, že na moju bakalársku prácu sa plne vzťahuje zákon č. 121/2000 Zb. – autorský zákon, najmä § 35 – užitie diela v rámci občianskych a náboženských obradov, v rámci školských predstavení a užitia školského diela a § 60 – školské dielo;
- Beriem na vedomie, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (ďalej len VŠB-TUO) má právo neziskovo, ku svojej vnútornej potrebe, bakalársku prácu využiť (§ 35 odst. 3);
- Súhlasím s tým, že bakalárska práca bude v elektronickej podobe archivovaná v Ústrednej knižnici VŠB-TUO a jeden výtlačok bude uložený u vedúceho bakalárskej práce. Súhlasím s tým, že bibliografické údaje o bakalárskej práci budú zverejnené v informačnom systéme VŠB-TUO;
- Bolo zjednané, že s VŠB-TUO, v prípade záujmu z jej strany, uzavriem licenčnú zmluvu s oprávnením využiť dielo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- Bolo zjednané, že užiť svoje dielo, bakalársku prácu, alebo poskytnúť licenciu k jej využitiu môžem len so súhlasom VŠB-TUO, ktorá je oprávnená v takom prípade od mňa požadovať primeraný príspevok na úhradu nákladov, ktoré bolo VŠB-TUO na vytvorenie diela vynaložené (až do ich skutočnej výšky).

V Ostrave dňa 29. apríla 2010

.....

Romana Gocálová

Skalka 218/15, Lietavská Lúčka 013 11, Slovenská republika

Zoznam príloh

Príloha číslo 1: Legislatívny rámec odpadového hospodárstva Slovenskej republiky

Príloha číslo 2: Mapa obce Olešná

Príloha číslo 3: Všeobecné záväzné nariadenie o nakladaní s odpadmi v obci Olešná

Legislatívny rámec odpadového hospodárstva Slovenskej republiky

Legislatíva odpadového hospodárstva sa riadi právnymi predpismi : zákonmi, vyhláškami, nariadeniami vlády, všeobecne záväzné nariadenia.

Odpadové hospodárstvo SR na národnej úrovni je upravené v právnych predpisoch:

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov:

č. 553/2001 Z. z., č. 96/2002 Z. z., č. 261/2002 Z. z., č. 393/2002 Z. z., č. 529/2002 Z. z., č. 188/2003 Z. z., č. 245/2003 Z. z., č. 525/2003 Z. z., č. 24/2004 Z. z., č. 443/2004 Z. z., č. 587/2004 Z. z., č. 733/2004 Z. z., č. 479/2005 Z. z., č. 532/2005 Z. z., č. 571/2005 Z. z., č. 127/2006 Z. z., č. 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 519/2008 Z. z., 160/2009 Z. z., č. 386/2009 Z. z.

Zákon č. 514/2008 Z.z., o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 127/2006 o perzistentných organických látkach

V znení zákona č. 515/2008 Z. z.

Zákon MŽP SR č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákonov:

č. 587/2004 Z. z., č. 515/2008 Z. z.

Vyhláška MŽPSR č.125/ 2004 Z.z. o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel

V znení vyhlášky č.227/2007 Z.z.

Vyhláška MŽPSR č.127/ 2004 Z.z. o príspevkoch do Recyklačného fondu

Vyhláška MŽPSR č.135/2004 Z.z. o dekontaminácií zariadení s obsahom polychlórovaných bifenilov

Vyhláška MŽPSR č.126/2004 Z.z. o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov

V znení vyhlášky č.209/2005 Z.z.

Nariadenie vlády SR č. 66/2007 Z.z., o prístavných zberných zariadeniach na lodný odpad a na zvyšky nákladu

Nariadenie vlády SR č.153/2004 o limitoch a termínoch pri spracovania starých vozidiel

Nakladanie s komunálnym odpadom je upravené v právnych predpisoch:

Zákon č.223/2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákonov:

Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášok:

č. 509/2002 Z. z., č. 128/2004 Z. z., č. 599/2005 Z. z., č. 301/2008 Z. z.

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov v znení vyhlášok: č. 409/2002 Z. z. a č. 129/2004 Z. z.

Príloha č. 3

Obecné zastupiteľstvo v Olešnej podľa ustanovenia §6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, §39 ods. 4 zákona č. 582/2004 Zb. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len zákona o miestnych daniach) v znení neskorších predpisov prijíma toto všeobecne záväzné nariadenie.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE O NAKLADANÍ S ODPADMI V OBCI OLEŠNÁ na rok 2006

v zmysle zákona č. 582/2004

V zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov

Vyvesené dňa,.....

Zvesené dňa,.....

Čl. I. Predmet úpravy

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len VZN) upravuje podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi (ďalej len KO) a drobnými stavebnými odpadmi (ďalej len DSO), najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy KO, spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek KO, spôsobe nakladania s DSO, ako aj o mieste určeného na nakladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov. VZN ďalej upravuje práva a povinnosti pôvodcu KO a DSO, povinnosti vlastníka alebo správcu nehnuteľnosti, povinnosti právnickej osoby a fyzickej osoby podnikajúcej na území obce Olešná (ďalej len podnikateľský subjekt) a povinnosti oprávnenej organizácie v záujme zaistenia ochrany životného prostredia, bezpečnosti a zdravia občanov a dodržiavania čistoty a verejného poriadku na území obce Olešná.

Čl. II. Základné pojmy

1. **Pôvodca odpadu** je každý, koho činnosťou odpad vzniká alebo ten, ktorý vykonáva úpravu zmiešavania alebo iné úkony s odpadmi, pokiaľ ich výsledkom je zmena povahy alebo zloženie týchto odpadov.
2. **Držiteľ odpadu** je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, u ktorej sa odpad nachádza.
3. **Nakladanie s odpadmi** je zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov, vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.
4. **Zber odpadov** je zhromažďovanie, triedenie, úprava alebo zmiešavanie odpadov na účel ich prepravy.
5. **Množstvomý zber** odpadov od držiteľov je zber, pri ktorom je možné objektívne stanoviť jeho skutočnú váhu pre potrebu zainteresovanosti na separovanom zbere (žetónový systém, váženie odpadu, možnosť voľby veľkosti zberovej nádoby alebo intervalu zberu).
6. **Komunálne odpady (KO)** sú odpady z domácností vznikajúce na území obce Olešná pri činnosti fyzických osôb a odpady podobného charakteru vznikajúce pri činnosti fyzických osôb alebo fyzických osôb – podnikateľov, ako aj odpady vznikajúce pri činnosti obce Olešná pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú v správe obce Olešná a pri údržbe verejnej zelene a cintorínov (§2 ods. 2,3,14 zákona o odpadoch).

7. **Drobné stavebné odpady (DSO)** sú odpady z bežných udržiavacích prác, zabezpečovaných fyzickou osobou – nepodnikateľom, na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie a postačuje ohlásenie obci Olešná, alebo ktorých nie je potrebné ani ohlásenie obci Olešná.
8. **Zložka komunálnych odpadov (ZKO)** je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadov, obvykle pri nakladaní s odpadom v obci Olešná, považujeme za zložky vyseparované zložky odpadu (papier, plasty, sklo a ďalšie)
9. **Objemný odpad (Oo)** je komunálny odpad, ktorý svojím rozmerom a hmotnosťou nezodpovedá zberovým nádobám podľa tohoto VZN (nepotrebný nábytok, elektrospotrebiče a ďalšie).
10. **Nehnuteľnosťou** sú všetky trvalé a dočasné stavby spojené so zemou pevným základom, najmä bytové domy a nebytové priestory vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, rodinné domy (§43b ods. 3 stavebného zákona č. 50/1976 Zb., §43 ods. 2 stavebného zákona č. 50/1976 Zb.), nehnuteľnosti slúžiace na individuálnu rekreáciu (chaty, záhrady), pozemky, stanovištia zberových nádob.
11. **Vlastníkom alebo správcom nehnuteľnosti pre:**
 - a) nebytové domy vo vlastníctve obce Olešná je správca bytového domu (obec Olešná)
 - b) bytové domy vo vlastníctve fyzických a právnických osôb je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov alebo správca (zákon NR SR č. 182/1993 Z.z.)
 - c) rodinné domy je vlastník rodinného domu
 - d) nehnuteľnosť slúžiacu na individuálnu rekreáciu (chata, záhrada, byt, nebytový priestor)
 - e) nehnuteľnosť, byt alebo nebytový priestor slúžiaci na podnikanie je vlastník alebo nájomca nehnuteľnosti, bytu alebo nebytového priestoru
 - f) nehnuteľnosť alebo bytový priestor slúžiaci na obchodné, reštauračné služby a na rekreačnú činnosť je vlastník alebo nájomca (správca)
 - g) nehnuteľnosť, ktorá slúži pre účely školstva a služieb obyvateľstvu je správca
12. **Platiteľom poplatku** je vlastník alebo správca nehnuteľnosti, bytu alebo nebytového priestoru. Ak je nehnuteľnosť, byt alebo nebytový priestor v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov je platiteľom zástupca alebo správca určený vlastníckmi nehnuteľnosti. Ak si vlastníci nehnuteľnosti neurčia zástupcu alebo správcu nehnuteľnosti, určí platiteľa obec Olešná. Ak je vlastníkom nehnuteľnosti štát alebo obec Olešná je platiteľom správca.

13. **Oprávnená organizácia** je právnická alebo fyzická osoba, ktorá s obcou má uzatvorenú zmluvu na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území obce Olešná.
14. **Odpadové hospodárstvo** je činnosť zameraná k predchádzaniu a obmedzovaniu vzniku odpadov, znižovaniu ich nebezpečnosti pre životné prostredie a nakladaniu s odpadom v súlade so zákonom o odpadoch.
15. **Kalendár zvozu** vymedzuje termíny odvozu jednotlivých druhov odpadu a ich zložiek a je určený všetkým pôvodcom a držiteľom odpadu.
16. **Žetónový systém** zberu je odvoz KO od držiteľa odpadu zo zberovej nádoby oprávnenou organizáciou za protihodnotu žetónu. Cena žetónu pre toto VZN zahrňuje náklady na prepravu a zneškodňovanie objemu KO v zberovej nádobe, vrátane nákladov na prepravu a úpravu z neho vytriedených zložiek komunálnych odpadov, zber a zneškodňovanie DSO a OO. Pre žetónový systém zberu obec Olešná poplatok nevyrubuje platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov). Zásady obehu žetónov sú vedené v prílohe tohoto VZN.
17. **Intervalový systém** zberu je zmluvne dohodnutý interval odvozu KO od držiteľa odpadu oprávnenou organizáciou v rámci obcou Olešná vyrubeného platobného výmeru (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov). Výška poplatku je vzťahovaná na osobu a kalendárny rok a je neoddeliteľnou prílohou tohoto VZN (Príloha č. 1).
18. **Objednávkový systém zberu (zhodnocovanie)** je zber nepravidelný a realizovaný na základe objednávky držiteľa odpadu. Držiteľ odpadu objednávky na prepravu a zneškodňovanie odpadu predkladá oprávnenej organizácii.
19. **Stanovište zberových nádob** je miesto vyhradené na zberové nádoby.
20. **Nebezpečný odpad (NO)** je odpad s obsahom škodlivín, ktorý svojimi nebezpečnými vlastnosťami znižuje možnosť zhodnotenia zložiek komunálneho odpadu, prípadne svojimi vlastnosťami a charakterom negatívne ovplyvňuje jeho zneškodňovanie.

Čl. III. Účel odpadového hospodárstva

1. Účelom odpadového hospodárstva je:
- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu najmä rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje, výrobou výrobkov, ktorá rovnako, ako výsledné výrobky,

čo možno najmenej zvyšuje množstvo odpadov a čo možno najviac znižuje znečisťovanie životného prostredia, vývojom vhodných metód zneškodňovania nebezpečných látok obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnotenie,

- b) separovaním využiteľných zložiek komunálneho dopadu znižovať podiel odpadu určeného na zneškodňovanie,
- c) zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmena a),
- d) využívať odpady ako zdroj energie, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmen a), b),
- e) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmen a), b) alebo c).

Čl. IV. Spoločné ustanovenia

1. Pôvodca odpadu, ktorý je právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom a produkuje ročne viac než 50 kg nebezpečných odpadov alebo 1 tonu ostatných odpadov, vypracúva vlastný program odpadového hospodárstva.
2. Povinnosť pôvodcu odpadu vypracovať program odpadového hospodárstva platí pre komunálne odpady ako aj odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou (ďalej len „drobné stavebné odpady“) obec Olešná, na ktorej území tieto odpady vznikajú. Pôvodcovia odpadov, ktorí vypracúvajú program podľa zákona o odpadoch, sa môžu dohodnúť navzájom alebo spolu s obcou Olešná na vypracovaní spoločného programu.
3. Pôvodcovia odpadu a obec Olešná sú okrem povinnosti podľa odseku 1 povinní vypracovať a dodržiavať schválený program odpadového hospodárstva.
4. Pri nakladaní s odpadmi alebo inom zaobchádzaní s nimi je každý pôvodca odpadu povinný chrániť zdravie ľudí a životné prostredie.
5. Pre nakladanie s odpadmi sa odpady zaraďujú podľa Katalógu odpadov.
6. Zakazuje sa:

- a) uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom v súlade so zákonom a týmto VZN,
 - b) Zneškodniť odpad alebo zhodnotiť odpad inak ako v súlade so zákonom,
 - c) Zneškodniť odpad vypúšťaním a vhadzovaním do vodného recipientu, zneškodňovať odpad spôsobom injektáže čerpatelných odpadov do vrtov, , prírodných úložísk a zneškodniť odpad ukladaním do povrchových nádrží (jám, rybníkov),
 - d) Riediť a zmiešavať jednotlivé druhy odpadov alebo nebezpečné odpady s odpadmi, ktoré nie sú nebezpečné za účelom zníženia koncentrácie prítomných škodlivín,
 - e) Opatrebované batérie a akumulátory zmiešavať s odpadmi z domácností,
 - f) Vypúšťať odpadové oleje do povrchových vôd, podzemných vôd a do kanalizácie,
 - g) Uložiť alebo vypúšťať odpadové oleje a vypúšťať akékoľvek zostatky po spracovaní odpadov olejov do pôdy.
7. Držiteľ odpadových olejov, opotrebovaných batérií a akumulátorov je povinný ich odovzdať len subjektu, ktorý je držiteľom autorizácie, tzv. osobitného oprávnenia udeleného Ministerstvom životného prostredia SR na nakladanie s týmito odpadmi.
8. Ak nie je ustanovené inak, náklady na činnosti smerujúce k zneškodňovaniu odpadov a náklady na zneškodňovanie odpadov znáša majiteľ odpadu, pre ktorého sa zneškodňovanie odpadu, vrátane zberu a úpravy odpadu vykonáva. Ak takýto držiteľ odpadu nie je známy, znáša ich posledný známy držiteľ odpadu alebo výrobca, z ktorého výroby odpad pochádza.
9. Ak je držiteľ odpadu známy, ale nezdržiava sa na území Slovenskej republiky, zabezpečí zneškodnenie odpadu okresný úrad, na území ktorého sa odpad nachádza, na náklady držiteľa odpadu.
10. Ak vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti v k.ú. obce Olešná zistí, že na jeho nehnuteľnosť bol umiestnený odpad v rozpore so zákonom, je povinný to oznámiť bezodkladne okresnému úradu a obci Olešná.
11. Okresný úrad na základe oznámenia, z vlastného podnetu alebo z podnetu iného orgánu štátnej správy alebo obce Olešná požiada policajný zbor o zistenie osoby zodpovednej za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti v rozpore so zákonom. Takto zistená osoba je povinná zabezpečiť zhodnotenie, zneškodnenie alebo zhodnotenie odpadu na vlastné náklady.

12. Ak fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom, nakladá alebo inak zaobchádza s inými ako komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, vzťahujú sa na ňu rovnako ustanovenia §19 ods. 1 písm. b), f), k) a m) a primerane ustanovenie ods. 1 písm. i) (zákona o odpadoch).

Čl. V. Nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi

1. Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec.
2. Pôvodca komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov je povinný nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade s týmto VZN. Taktiež je povinný:
 - a) zapojiť sa do systému zberu komunálnych odpadov v obci,
 - b) užívať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálnych odpadov v obci Olešná,
 - c) ukladať komunálne odpady alebo ich oddelené zložky a drobné stavebné odpady na účely ich zberu na miesta určené obcou Olešná a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci Olešná.
3. Kto nakladá na území obce Olešná s komunálnymi odpadmi alebo drobnými stavebnými odpadmi bez uzatvorenia zmluvy na túto činnosť s obcou Olešná a neuzatvorí zmluvu do konca roku 2001, podľa §39 ods. 7 zákona o odpadoch, nemôže po tomto termíne túto činnosť ďalej na území obce vykonávať.
4. Obec Olešná pre plnenie povinnosti podľa §19 ods. 1 písm. g) a h) zákona o odpadoch, je oprávnená požadovať od držiteľa komunálneho odpadu a od držiteľa drobného stavebného odpadu alebo od toho, kto nakladá s komunálnymi odpadmi alebo s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Olešná, potrebné informácie.
5. Držiteľ komunálneho odpadu držiteľ drobného stavebného odpadu alebo ten, kto nakladá s komunálnymi odpadmi alebo drobnými stavebnými odpadmi na území obce, je povinný na vyžiadanie obce Olešná poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s nakladaním s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi.
6. Vlastník alebo správca nehnuteľnosti je povinný:
 - a) Zabezpečiť si minimálny (odporučený) počet zberných nádob zodpovedajúcich vymedzenému systému zberu a prepravy KO, ZKO

- b) označiť zberové nádoby pre bytové domy z hľadiska ich adresnosti
 - c) umiestniť stanovište zberových nádob prednostne na vlastnom pozemku, v prípade, že to nie je možné, po dohode s obcou Olešná doriešiť majetkovo - právny vzťah k pozemku stanovišťa vo vlastníctve obce Olešná alebo inej právnickej alebo fyzickej osobe
 - d) v súlade s hygienickými, estetickými a protipožiarnymi požiadavkami a bezpečnosťou na verejných komunikáciách vybudovať, dobudovať alebo prebudovať stanovište na vlastné náklady
 - e) minimálne 2x do roka zabezpečiť (u oprávnenej organizácie) dezinfekciu zberových nádob na KO
 - f) starať sa o prístup k zberovým nádobám, čistotu stanovišť a okolia zberových nádob
 - g) ukladať KO do ZN tak, aby sa tieto dali uzatvoriť, aby z nich KO nevypadával a pri ich vyprázdňovaní neohrozoval zdravie pracovníkov oprávnenej organizácie
7. Vlastník alebo správca nehnuteľností má zakázané:
- a) svojvoľne presúvať, bez oznámenia oprávnenej organizácii v obci Olešná, ZN alebo stanovište ZN
 - b) spaľovať KO v ZN
 - c) poškodzovať ZN alebo jej označovanie.

Čl. VI. Systém zberu prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania odpadov

1. Systém zberu prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania KO

Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu a vlastníkov alebo správcov nehnuteľností, uvedených v časti II. ods. 11, písm. a, b, c, tohto VZN, ktorí ukladajú KO do zberových nádob KUKA 110 l, sa uplatňuje intervalový systém zberu. V prípade požiadania množstevný zber realizovaný formou žetónov. Intervalový zvoz sa stanovuje kalendárom zvozu, ktorý si každý kto nakladá s odpadmi môže vyzdvihnúť v OcÚ v Olešnej.

- a) Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu a vlastníkov alebo správcov nehnuteľností, uvedených v časti II. ods. 11, písm. d, e, g, tohto VZN, ktorí ukladajú KO do 110 l nádob, kontajnerov, sa uplatňuje množstevný systém zberu. Interval zvozu sa stanovuje podľa bodu a).

- b) Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu, ktorí ukladajú KO do veľkoobjemových kontajnerov (5m^3 , 7m^3), sa uplatňuje intervalový systém zberu. Interval zvozu sa stanovuje 3 krát za rok na každý VOK v prípade nutnosti iný termín určí obec.
- c) Prepravu a zneškodňovanie KO zabezpečuje na území obce Olešná výhradne oprávnená organizácia.
- d) Počet a typ zberových nádob a interval odvozu KO
 - Každý držiteľ odpadu je povinný používať typ zberových nádob na KO (vlastné), zodpovedajúce systému zberu, ktorý vymedzuje toto VZN.
 - Pre držiteľov odpadu (rodinné domy, malé podnikateľské subjekty), ktorí užívajú zberové nádoby KUKA 110 l, je minimálny počet 1 ks, odporúčaný počet pre 4 – 6 osôb 1 ks, pre 6 – 10 osôb 2 ks, Interval odvozu sa zabezpečuje podľa kalendára zvozu, ktorý obec Olešná vydáva 2x za rok.
 - Pre držiteľov odpadu, vlastníkov nehnuteľností pre individuálnu rekreáciu (záhradkárske a chatové osady, lazy a kopanice a iní pôvodcovia), ktorí užívajú veľkoobjemové kontajnery (5m^3 , 7m^3), je minimálny počet kontajneru 1 ks pre osadu podľa určenia OZ a interval odvozu je podľa veľkosti kontajneru podľa čl.VI. ods. 1 písm.c.
- e) KO zneškodňuje oprávnená organizácia výhradne v zariadeniach na zneškodňovanie KO, spĺňajúce požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch.
- f) Platiteľ poplatku má náklady za zber a zneškodňovanie KO zahrnuté v poplatku vyrubeného platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov) alebo vo vyberanom poplatku za žetóny (množstvový zber).

2. Systém zberu, prepravy a zneškodňovania DSO

- a) Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu sa na zber DSO uplatňuje objednávkový systém zberu
- b) Prepravu a zneškodňovanie DSO zabezpečuje na území obce Olešná výhradne oprávnená organizácia.
- c) Držiteľ odpadu v objednávke na odvoz DSO určí požadovaný objem. Oprávnená organizácia určí typ, počet a termín odvozu. Oprávnená organizácia na území obce Olešná je povinná pre držiteľov odpadu zabezpečiť odvoz DSO minimálne 2x za rok.
- d) Oprávnená organizácia DSO zneškodňuje výhradne v zariadeniach na zneškodňovanie DSO, spĺňajúcich požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch vyhlášky MŽP SR

č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch. Pre informovanosť držiteľov odpadu, obecny úrad využije všetky možnosti informačného systému v dostatočnom časovom predstihu. V informáciách sa musí uviesť termín odvozu a miesto umiestnenia zberových nádob.

- e) Platiť má náklady za prepravu a zneškodňovanie DSO zahrnuté v poplatku vyrubeného platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov, (alebo v cene žetónu – množstvový zber).
- f) DSO v malom množstve (objeme), ktoré neobmedzí systém prepravy a zneškodňovania, nepoškodí alebo nepreťažuje zberovú nádobu, môžu jeho držiteľia odpadu ukladať v zberových nádobách na KO spoločne s KO.
- g) Držiteľia odpadu DSO sú povinní zhromažďovať mimo verejného priestranstva alebo na verejnom priestranstve len so súhlasom obce Olešná. Druh zberových nádob VOK je nevyhnutné odsúhlasiť (alebo objednať) s oprávnenou organizáciou.

3. Systém zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania objemného odpadu (Oo)

- a) na území obce pre držiteľov odpadu sa na zber Oo uplatňuje intervalový systém zberu
- b) Prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie Oo zabezpečuje na území obce Olešná výhradne oprávnená organizácia.
- c) Oprávnená organizácia na území obce Olešná je povinná pre držiteľov odpadu zabezpečiť odvoz Oo minimálne 2x za rok. Počet, typ a umiestnenie zberových nádob určuje oprávnená organizácia po dohode s obcou Olešná. Pre informovanosť držiteľov odpadu obecny úrad využije všetky možnosti informačného systému v dostatočnom časovom predstihu. V informáciách sa musí uviesť termín odvozu, miesto umiestnenia zberových nádob.
- d) Zhodnocovanie a zneškodňovanie Oo oprávnená organizácia zabezpečuje v zariadeniach na zhodnocovanie a zneškodňovanie Oo, splňujúce požiadavky v zariadeniach na zhodnocovanie a zneškodňovanie Oo, splňujúce požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky MŠP SR č. 283/2001 Z.y. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- e) Platiť má náklady za prepravu a zneškodňovanie Oo zahrnuté v poplatku vyrubeného platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov) alebo vo vyberanom poplatku za žetóny (množstvový zber).

4. Systém zberu, prepravy a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu (BRO)
- a) Na území obce sa nezabezpečuje zber a prepravu BRO.
 - b) Oprávnená organizácia pre držiteľov odpadu zabezpečuje objednávkovým systémom ambulantne drvenie BRO (u držiteľa odpadu). Držiteľ odpadu hradí len náklady na energiu a mzdu nevyhnutnej obsluhy.
 - c) Držiteľ odpadu podrvený BRO si zhodnocuje vo vlastnom zariadení (kompostáreň) na vlastné náklady.

Pre informovanosť držiteľov odpadu, obecny úrad využije všetky možnosti informačného systému v dostatočnom časovom predstihu. V informáciách sa musí uviesť termín a miesto drvenia.

5. Systém zberu, prepravy a zneškodňovania odpadu zo žump a septikov (OŽS)
- a) Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu sa zber OŽS uplatňuje objednávkovým systémom zberu.
 - b) Prepravu a zneškodňovanie OŽS zabezpečujú na území obce Olešná výhradne oprávnené organizácie. Informácie o oprávnených organizáciách eviduje Obecný úrad.
 - c) Oprávnené organizácie OŽS zneškodňujú výhradne v zariadeniach OŽS splňujúce požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch (ČOV).
 - d) Náklady za prepravu a zneškodňovanie OŽS hradí držiteľ odpadu v zmysle zmluvných vzťahov priamo oprávnenej organizácii alebo obci Olešná.
 - e) Držiteľ odpadu, ktorý je zároveň vlastníkom alebo správcom septiku (žumpy, ČOV) je povinný viesť evidenciu a uchovávať doklady o zabezpečení zneškodňovania OŽS oprávnenou organizáciou v zariadení na zneškodňovanie, ktoré spĺňa požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch.
 - f) Pre informovanosť držiteľov odpadu, obecny úrad využije všetky možnosti informačného systému v dostatočnom časovom predstihu. V informáciách sa musí uviesť termín odvozu a meno oprávnenej organizácie.
6. Systém zberu, prepravy a zneškodňovania nebezpečných odpadov (NO)
- a) Na území obce Olešná sa zabezpečuje zber a preprava týchto NO: opotrebované batérie a akumulátory, odpadové oleje, staré liečivá, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť.

- b) Pôvodca odpadu je povinný prednostne z KO vytriediť NO v rozsahu uvedenom v bode 6 písm. a), ukladať ich do zberových nádob podľa pokynov obecného úradu, po dohode s oprávnenou organizáciou.
 - c) Na území obce Olešná pre držiteľov odpadu sa zber NO uplatňuje intervalových zberom.
 - d) Prepravu a zneškodňovanie NO zabezpečuje na území obce Olešná výhradne oprávnená organizácia, ktorá je držiteľom autorizácie (§8 zákona o odpadoch).
 - e) Pri zbere, preprave a skladovaní musí byť NO zabalený vo vhodnom obale a riadne označený.
 - f) Oprávnená organizácia na území obce Olešná je povinná pre držiteľov odpadu zabezpečiť odvoz a zneškodnenie NO minimálne 2x za rok. Počet, typ a umiestnenie zberových nádob určuje oprávnená organizácia po dohode s obcou. Pre informovanosť držiteľov odpadu obecný úrad využije všetky možnosti informačného systému v dostatočnom časovom predstihu. V informáciách sa musí uviesť termín odvozu, miesto umiestnenia zberových nádob a druh odpadu.
 - g) Zneškodňovanie NO oprávnená organizácia zabezpečuje v zariadeniach na zneškodňovanie NO, ktoré spĺňajú požiadavky a ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch.
 - h) NO sa zneškodňujú prednostne pred niektorými odpadmi.
 - i) Platiteľ nemá náklady za prepravu a zneškodňovanie NO zahrnuté v poplatku vyrubeného platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov) alebo vo vyberanom poplatku za žetóny (množstvový zber).
7. Systém zberu, prepravy a zhodnocovania vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu (ZKO)
- a) Na území obce Olešná sa zabezpečuje separovanie a zber týchto ZKO: zberový papier, sklo, plasty a železné a neželezné kovy.
 - b) Na území obce Olešná vlastníci rodinných domov, nehnuteľností slúžiacich na individuálnu rekreáciu a vlastníci, správcovia nebytových priestorov (malé podnikateľské subjekty) vlastníci a správcovia nebytových priestorov a nehnuteľností uvedených v časti II ods. II. písm. a, b, c, d, e, g, VZN o poplatkoch, ktorí na KO užívajú ZN KUKA 110 l, ukladajú ZKO do zberových vriec (plastové, jutové).

- c) Za umiestnenie zberových vriec pre ZKO zodpovedajú pôvodcovia odpadu, uvedení v bode 7 písm. b).
- d) Prepravu a zhodnocovanie ZKO zabezpečuje na území obce Olešná výhradne oprávnená organizácia.
- e) Počet zberových nádob a interval odvozu ZKO je pre
 - g) Každého pôvodcu odpadu uvedený v bode 7 písm. b), je povinný vlastniť minimálne po jednom zberovom vreci pre ZKO uvedené v bode 7 písm. a). Interval zvozu je vymedzený v kalendári zvozu.
- f) Platiteľ poplatku má náklady za zber a znehodnocovanie ZKO zahrnuté v poplatku vyrubeného platobným výmerom (zákon SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších doplnení a zákonov), alebo vo vybranom poplatku za žetóny (množstvový zber).

Čl. VII. Miestny poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov

1. Za zber, prepravu a zneškodňovanie KO a DSO, systémom intervalového (objednávkového) zberu (časť VI. Ods. 1 písm. b) tohoto VZN) sa obci platí miestny poplatok, vyrubený platobným výmerom. Za zber, prepravu a zneškodňovanie KO, DSO žetónovým systémom zberu (množstvový zber) obec Olešná vyberá poplatok za žetóny (časť VI. ods. 1 písm. a) tohoto VZN).
2. Poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie KO a DSO s, ktoré vznikli na území obce Olešná sa platí. Poplatok sa nevyberá za činnosti obce Olešná pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú v správe obce Olešná a pri údržbe verejnej zelene vrátane cintorínov, ale iba za výsledok týchto činností, ktorým je odpad.
3. Poplatok platí:
 - a) fyzická osoba, ktorá má v obci Olešná trvalý alebo prechodný pobyt, alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu, alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu,, vinicu, ovocný sad, trvalý trávny porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok

v zastavanom území obci okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha.

b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie.

c) Podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

4. Poplatníkom nie je osoba, ktorej oprávnenie užívať nehnuteľnosť vyplýva z povahy právneho vzťahu s poplatníkom podľa predošlého odseku, ak na jeho základe:

a) užíva priestory nehnuteľnosti vyhradené na prechodné ubytovanie v zariadení na to určenom,

b) je hospitalizovaná v zariadení poskytujúcom služby zdravotnej starostlivosti

c) užíva z dôvodu plnenia povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu s poplatníkom nehnuteľnosť, ktorú má právo užívať alebo ju užíva ja poplatník, alebo

d) v nehnuteľnosti, ktorú má poplatník právo užívať alebo ju užíva, vykonáva pre poplatníka práce alebo mu poskytuje iné služby v rámci výkonu svojej činnosti a pri tejto činnosti produkuje len komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady.

5. Obec týmto VZN ustanovuje, že poplatok od poplatníka v ustanovenej výške pre obec vyberá a za vybraný poplatok ručí:

a) vlastník nehnuteľnosti, ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov alebo ak ide o bytový dom, poplatok vyberá a za vybraný poplatok ručí zástupca alebo správca určený spoluvlastníkmi, ak s výberom poplatku zástupca alebo správca súhlasí, ak nedošlo k určeniu zástupcu alebo správcu, obec Olešná určí spomedzi vlastníkov alebo spoluvlastníkov zástupcu, ktorý poplatok pre obec vyberie,

b) správca, ak je vlastníkom nehnuteľnosti štát, VÚC alebo obec.

6. Platiteľ a poplatník sa môžu písomne dohodnúť, že poplatok obci odvedie priamo poplatník, za odvedenie poplatku obci ručí platiteľ.

7. Ak viacero poplatníkov podľa odseku 3 pís. a) žije v spoločnej domácnosti, plnenie povinností poplatníka môže za ostatných členov tejto domácnosti na seba prevziať jeden z nich. Za poplatníka, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, plní povinnosti poplatníka jeho zákonný zástupca, prípadne opatrovník. Povinnosti poplatníka nesmie za iného prevziať alebo plniť osoba, ktorá sa dlhodobo zdržiava

mimo územia Slovenskej republiky alebo je nezvestná. Tieto skutočnosti, ako aj ich zmeny je osoba, ktorá za iného plní povinnosti poplatníka, povinná oznámiť obci.

8. Poplatková povinnosť vzniká dňom, ktorým nastane skutočnosť uvedená v odseku 3.
9. Platitelia poplatku, ktorí nie sú účastníkmi schváleného systému zberu KO na území obce Olešná, sú povinní sa prihlásiť na obecnom úrade v Olešnej najneskôr do jedného mesiaca od nadobudnutia účinnosti tohoto VZN, aby im obec Olešná mohla vytvoriť podmienky ich účasti v zmysle schváleného systému zberu KO.
10. Noví platitelia poplatku sú povinní prihlásiť sa na obecnom úrade v Olešnej najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď nastane právna skutočnosť, ktorá spôsobí, že sa stávajú platiteľmi poplatku.
11. Platitelia poplatku sú povinní obci Olešná ohlásiť všetky zmeny, ktoré sú rozhodné pre správne určenie výšky poplatku a to najneskôr do jedného mesiaca, keď táto skutočnosť nastala.
12. Sadzba poplatku vyrubeného platobným výmerom a vybraného poplatku za žetóny, podľa časti II. ods. II. VZN o poplatkoch sa určuje na obdobie nasledujúceho roku nasledovne:
 - a) pri nehnuteľnosti a byte slúžiacom na bývanie alebo individuálnu rekreáciu podľa počtu osôb prihlásených k trvalému pobytu alebo k prechodnému pobytu v obci Olešná.
 - b) pokiaľ vlastník alebo užívateľ nehnuteľnosti nie je v obci Olešná prihlásený ani k trvalému ani prechodnému pobytu, platí poplatok podľa priemerného počtu užívateľov a doby užívania nehnuteľnosti v kalendárnom roku, minimálne však vo výške (napr.: 1/4) ročného poplatku, vyrubeného platobným výmerom a vybraného poplatku za žetóny.
 - c) pri nehnuteľnosti, byte alebo nebytovom priestore, ktorého vlastníkom alebo užívateľom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, podľa priemerného počtu zamestnancov, pri činnosti ktorých vzniká komunálny odpad
 - d) pri nehnuteľnosti alebo byte, slúžiacemu na poskytovanie rekreačných alebo ubytovacích služieb podľa lôžkovej kapacity a podľa počtu zamestnancov tohoto zariadenia.
13. Sazbu poplatku, vyrubeného platobným výmerom za osobu a kalendárny rok a vybraného poplatku za žetóny na nasledujúci kalendárny rok, stanoví výpočtom obec

Olešná, v zmysle zákona SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v platnom znení § 10d/ ods. 4. Schválenie v obecnom zastupiteľstve musí prebehnúť, najneskôr do konca novembra bežného roku. O schválenej výške poplatku vyrubeného platobným výmerom a vybraného poplatku za žetóny je obec Olešná povinná informovať obyvateľov spôsobom v mieste obvyklým. Výška takto schváleného poplatku vyrubeného platobným výmerom a výška vybraného poplatku za žetóny platí až do doby, keď obecné zastupiteľstvo neschválí novú výšku poplatku vyrubeného platobným výmerom a výšku vybraného poplatku za žetóny na nasledujúci kalendárny rok.

14. Sadzby poplatkov vyrubených platobným výmerom a výška vybraného poplatku za žetóny, sú uvedené v Prílohe č. 1, ktorá tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť.
15. Poplatok platiteľovi poplatku vyrubí obec Olešná platobným výmerom. Ak poplatník za odpady preukáže, že využíva množstvový zber (žetónový) a poplatok platí spôsobom ustanoveným v tomto VZN, obec Olešná poplatok platobným výmerom nevyrubí ale vyberá poplatok za žetóny.
16. Za vybraný poplatok za žetóny obec Olešná platiteľovi poplatku odovzdá žetóny v počte zodpovedajúcom výške vybraného poplatku. .
17. V prípade, že platiteľ poplatku odmietne uhradiť obci vybraný poplatok za žetóny, obec tomuto platiteľovi poplatku vyrubí platobným výmerom schválený miestny poplatok.
18. Pri vyrubení poplatku platobným výmerom za daný kalendárny rok, vychádza obec Olešná z posledných obci známych údajov.
19. Obec Olešná, ktorá poplatok vyrubený platobným výmerom alebo vybraný poplatok za žetóny stanovuje, môže na zmiernenie alebo odstránenie tvrdosti v jednotlivých prípadoch, pri splnení podmienok uvedených v tomto VZN poplatok vyrubený platobným výmerom alebo vybraný poplatok za žetóny, znížiť pod najnižšiu sadzbu, v zmysle zákona SNR č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v platnom znení § 10 d) ods. 4, alebo môže poplatok, vyrubený poplatok za žetóny, odpustiť (viď VZN o miestnych poplatkoch).
20. Príjem poplatku vyrubený platobným výmerom alebo vybraný poplatok za žetóny za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, môže obec Olešná použiť výhradne na úhradu nákladov spojených so

zberom, prepravou, zhodnocovaním a zneškodňovaním komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

21. Obec Olešná nesmie príjem z poplatku vyrubeného platobným výmerom alebo vybraného poplatku za žetóny, použiť na úhradu nákladov spojených s jeho činnosťou pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú v správe obce Olešná a pri údržbe verejnej zelene vrátane cintorínov, ale iba za výsledok týchto činností, ktorým je odpad.
22. Platiteľ poplatku vybraného za žetóny, ktorý je zapojený do žetónového systému zberu, je povinný uhradiť vybraný poplatok za žetóny 50 % zo schválenej výšky do 31. 1. 2005 a 50 % do 30. 6. 2005. Platiteľ poplatku vyrubeného platobným výmerom je povinný uhradiť celú výšku schváleného poplatku do 31. 1. 2005.

Čl. VIII. Obec Olešná vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva

- a) prejednáva priestupky v odpadovom hospodárstve (§ 80 ods. 3 písm. a) zákona o odpadoch)
- b) poskytuje držiteľovi odpadu informácie o umiestnení a činnosti zariadení na nakladanie s odpadmi na území obce Olešná a o držiteľoch autorizácie udelenej MŽP SR na nakladanie s odpadovými olejmi, opotrebovanými batériami a akumulátormi, starými vozidlami, starými liečivami, žiarivkami a inými odpadmi obsahujúcimi ortuť
- c) dáva v stavebnom konaní vyjadrenie k zamýšľanému spôsobu nakladania s odpadmi zo stavebnej činnosti s výnimkou DSO
- d) jeden krát ročne zabezpečí vyhodnotenie efektívnosti separovaného zberu vrátane príjmu z predaja vyseparovaných ZKO a o spôsobe ich zhodnotenia alebo zneškodnenia.

Čl. IX. Priestupky

1. Priestupku sa dopustí ten kto:

- a) zneškodní odpad alebo zhodnotí odpad v rozpore s týmto VZN.
- b) uloží odpad na iné miesto, než na miesto určené obcou Olešná v tomto VZN.
- c) nesplní oznamovaciu povinnosť podľa čl. III ods. 10 tohoto VZN.

- d) neposkytne obcou Olešná požadované údaje podľa tohoto VZN.
2. Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až d) možno uložiť pokutu do 5 000,- Sk.
 3. Priestupky podľa odseku 1 písm. a) až d) prejednáva obec Olešná a výnosy z pokút uložených za priestupky sú príjmom rozpočtu obce Olešná.
 4. Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o prejednávaní priestupkov (zákona č. 372/1990 Zb. v platnom znení), ak zákon neustanovuje inak.

Čl. X. Pokuty právnickým osobám

1. Starosta obce Olešná môže uložiť právnickej osobe pokutu do výšky 100 000,- Sk, ak právnická osoba poruší povinnosti vyplývajúce z tohoto VZN. Pokuta je príjmom obce Olešná.
2. Pokutu možno uložiť do 2 mesiacov, kedy sa starosta obce Olešná dozvedel o tom, kto sa konania podľa ods. 1 dopustil, najneskôr však do jedného roka od konania opodstatňujúceho uloženia pokuty. Pri ukladaní pokút sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.

Čl. XI.

Schválené obecným zastupiteľstvom v Olešnej č. uzn.....dňa.....

Zrušuje sa VZN obce Olešná čís. 250/2004 o nakladaní s odpadmi v obci Olešná zo dňa 10.12.2005.

Čl. XII. Právoplatnosť a účinnosť

Toto VZN nadobudlo právoplatnosť 15 dňom po jeho vyvesení.

Toto VZN nadobudlo účinnosť od 1.1.2006

Novotný Stanislav
starosta obce

